

Govor nem. drž. kanclerja

ZASTOPNIK NEMŠKEGA CESARJA JE JAVNO IZJAVIL, DA NEMČIJA NOČE VOJNE Z DRUŽENIMI DRŽAVAMI. — NEMČIJA JE VEDNO ŽELELA, DA BI SE TUDI ZDAJ OHRANILA PRIJATELSTVO MED OBEMA DRŽAVAMA. — ANGLIJA NIKAKOR NI IMELA PRAVICE ZABLOKIRATI NEMŠKO OBAL. — VOJNA Z NEMŠKIMI PODMORSKIMI ČOLNI JE NAPERJENA SAMO PROTI TEJ BLOKADI. — KAKŠNO MNENJE IMA NEMČIJA O RUSKI REVOLUCIJI? — NEMŠKI CESAR JE BAJE ŽE VEČKRAT NASVETOVAL RUSKEMU CARJU, NAJ UVEDE V SVOJI DRŽAVI RAZNE REFORME. — ANGLIJA JE ZAEENO S SVOJIMI ZAVEZNIKI ODLOČNO ZAVRNILA NAŠE MIROVNE PREDLOGE. — NEMČIJA NE BO ODGOVORNA.

GOVOR BETHMANNA-HOLLEWEGA.

Berlin, Nemčija, 29. marca. — Z ozirom na napetost, ki je zavladala pred kratkim med Združenimi državami in Nemčijo, je vse težko pričakovano govora nemškega državnega kanclerja. Včeraj je napočil težko pričakovani dan. — Zastopnik nemškega cesarja, nemški državni kancler, je podjasil v državnem zboru razmerje, ki vladalo med Nemčijo in Združenimi državami, ter je govoril takole:

MIR ALI VOJNA?

Prihodnje dni bo predsednik Wilson sklical vodje ameriškega naroda k posebnemu zasedanju kongresa. Pri tej priliki se bo odločilo, če bodo Združene države napovedale Nemčiji vojno, ali če bodo še znaneprevlečile z nemško vlado v miru in prijateljstvu.

Kako je prišlo do tega? — Kako se je to zgodilo?

ANGLEŠKA BLOKADA.

Že večkrat kot enkrat smo povedali Združenim državam, da smo se poslužili svojega najskrajnejšega sredstva, podmorskih čolnov, samo zato, da bi prisilili Anglijo, ki se je poslužila nepostavne blokadne politike, k izpolnjevanju postav človečnosti in mednarodnih pogodb.

Sam predsednik Wilson in ameriški državni tajnik sta izjavila, da je ta blokada "illegal and indefensible". — (Nemški državni kancler je rabil v svojem govoru ti dve angleški besedi. Op. ur.). — Prepričani smo bili, da se bo v tem oziru kaj ukrenilo, pa smo bili razočarani. Anglija ni samo nadaljevala s svojo nepostavno blokadno politiko, ampak jo je celo poostri-la. Mi smo pred par meseci ponudili potom nevtralnih dežel Angliji mir. Anglija je s svojo zavzemki ta naš predlog surovo zavrnila in izjavila, da ne bo prenehala prej, predno ne bomo popolnoma uničeni.

In šele v tistem času smo se poslužili svojega najskrajnejšega orozja, podmorskih čolnov. Tega nismo storili v napadalne, pač pa zgolj za obrambne svrhe.

STOLETNO PRIJATELSTVO.

Ako smatra ameriški narod, s katerim smo živeli že več kot sto let v prijateljstvu, kot zadosten vzrok za napoved vojne, ako hoče z napovedjo vojne še pomnožiti prelivanje krvi, odvračamo mi od sebe vsako odgovornost.

Nemški narod, ki ne čuti v sebi niti mržnje niti sovraštva do Zdr. držav, bo tudi to prenesel.

RUSKO VPRAŠANJE.

Glede ruskega vprašanja je rekel nemški državni kancler, da ni hotel bivši ruski car ubogati nemškega cesarja, ki mu je svetoval, da naj uvede v deželi razne reforme.

Ako bi se Rusija malo bolj brigala za notranje zadeve, bi se nikdar ne oprijela one ekspanzivne politike, ki jo je slednjišnji privredila v vojno. Vse trditve, da hoče Nemčija obnoviti ruski carizem, so nerazumne. Tudi modri nemški in ruski narodom je vladalo prijateljstvo, tda tega prijateljstva je bilo konec s mrtjo carja Aleksandra II.

NIKOLAJ OROŽJE ZAVEZNI-KOV.

Bivši ruski car Nikolaj se je vedno naslanjal na entente ter vedno ni bil brodil v panslavistič-

no strajo. Slednjič je postal navdušen pristaš vojne stranke, ki je bila pod avtokratično vlado Rusije vse mogočna.

V usodopolnih dneh meseca julija 1914 ni hotel ruski car Nikolaj poslušati nasvetov nemškega cesarja. Neko izmišljeno poročilo, katero so naši sovražniki s takim veseljem razstrosili, zatrjuje, da je nemška vlada vedno podpirala reakcionarno in avtokratično rusko politiko, ki je bila odločno naprejena proti vsakemu svobodnemu gibanju in razvoju.

Ko se je nahajala Rusija leta 1905 po vojni z Japonijo v veliki stiski, je nemški cesar prijateljsko nasvetoval ruskemu carju, naj ugodni željam ruskega ljudstva, ki hrepeni po reformah.

Car Nikolaj se pa ni dosti zmenil za ta nasvet, ampak je korakal naprej po svoji poti. Ako bi se malo bolj brigal za notranje zadeve Rusije, bi ne imel časa baviti se z ekspanzivno politiko.

Zdaj so se zopet razširile zlobne govorice, da namerava Nemčija uničiti svobodo, ki si jo je rusko ljudstvo priborilo s takimi žrtvami in tolikim trudom ter da hoče nemški cesar zopet postaviti carja na čelo njegovih zaslužjenih podložnikov.

Vse to so čisto navadne laži in podla obrekovanja.

Ruski narod naj si sam in po svoji želji uredi svoj dom. Mi se ne bomo v to čisto nič vmešavali.

KITAJSKA.

Z ozirom na razmerje med Nemčijo in Kitajsko je rekel nemški državni kancler:

"S Kitajsko smo vedno živeli v prijateljstvu. Če je Kitajsko zdaj prekinila te prijateljske zveze, mi ni treba povdarjati, da tega ni storila po svoji volji in svojem razsodku, pač pa pod pritiskom naših sovražnikov.

Zelo važno ulogo so igrale tudi razne finančne težave, katerih Kitajski ni mogla že več let zmagovati. Naši sovražniki hočejo tudi našo trgovino s Kitajsko. Njihov namen je doseči to, kar smo dosegli mi s pridnostjo in vstranostjo tekom dolgih let.

KONEC VOJNE.

Upam, da se bo vojna tako končala, da bomo uničeno zopet popravili in sicer na stroške naših sovražnikov. Tedaj bo zopet nastalo med Nemčijo in Kitajsko prijateljsko razmerje.

SOCJALISTI.

London, Anglija, 29. marca. — Eduard Bernstein, znani socialist, je izjavil, da Amerika nikakor ni izpremenila svojega stališča ter da ni sovražnica Nemčiji. Po njegovem mnenju je najboljša, če se doseže takojšen mir.

Dr. Peter Spahn, vodja centru-ma v nemškem državnem zboru je izjavil:

V slučaju, da pride do vojne med Združenimi državami in Nemčijo, se mi popolnoma zanesemo na po-veljnost naše armade in mornarice. Po mojem mnenju je najboljša, če se čisto nič ne vmešujemo v ruske zadeve.

Socialist Noske je rekel: Rusi mislijo, da bo nemški cesar skušal spraviti carja Nikolaja zopet na prestol. To je absolutno nemogoče, in za ruski narod je najboljša, če se enkrat za vselej o-trese te misli.

WASHINGTON.

Washington, D. C., 29. marca. — Višji vladni uradniki so izjavili,

da ni napravil kanclerjev govor nobenega upliva na vlado Združenih držav. Ameriška vlada bo še-le zatem zavzela drugačno stališče, če bi se Nemčija popolnoma odpovedala svojemu orožju, podmorskim čolnom.

Kolikor se pa more dognati iz raznih brzojavk, ni nemški državni kancler te zadeve niti omenil.

BIVŠI DRŽ. TAJNIK BRYAN.

Miami, Fla., 29. marca. — Bivši ameriški državni tajnik Bryan, pe poslal poslanski in senatski zbornici posebno spomenico, v kateri pravi, da se vlada Združenih držav nikakor ne sme prenehati temveč, da je najboljša, da se vpraša glede nemških podmorskih čolnov reši se prej, predno se bo sestal kongres.

V Bryanovi spomenici so razen drugega tudi sledeče točke:

Nekateri zelo priporočajo, naj se reši sedanje razmerje med Nemčijo in Združenimi državami z me-čem. Newyorški časopisi, kateremu se je temeljito izjavilo pre-pričati ponovno izvolitev predsednika Wilsona, je začelo ščuvati na vojno.

Časopisje hoče na vsak način prisiliti vlado, da bi se zapletla v sedanjo evropsko vojno.

Predno si omadežujete svoje ro-ke s krvjo vas prosim, da prav dobro premislite sledeče:

Naša dežela ni od nikogar ogro-žena.

Naši vojakci bodo morali napra-viti 3000 milj dolgo pot predno se bodo spopadli s "sovražnikom".

Mi smo ponudili svetu mirovni na-črt, ki sestoji iz tridesetih po-godb. Naš načrt, katerega so odobrili predsednik, senat in ljud-stvo, zahteva, naj najprej preiše mednarodni tribunal vse spore, predno je treba potegniti meč.

Predno začnemo vojno, moramo seznaniti Anglijo, Francijo in Ita-lijo z našim načrtom. Nemčija je formalno že pripoznala ta pro-gram. Ali naj pri prvi priložnosti opustimo ta naš načrt? Se pred kratkim je rekel predsednik, da ameriško ljudstvo noče vojne.

Ali naj vojno prej začnemo, predno poskusamo spor mirnim potom poravnati?

Na vas se obračam kot človek, ki bo v slučaju vojne izpolnil svo-jo dolžnost. Prosim vas, poslužite se vseh sredstev za ohranitev mi-ra.

Nemški diplomati zapustijo Ki-tajsko.

Changhai, Kitajsko, 29. marca. — Prejšnji nemški poslanik admi-ral Paul pl. Hintz in njegovo di-plomatično osobe, broječe 27 o-sob, so se o polnoči odpeljali pro-ti San Francisco na parniku "Rem-brandt."

Ruska armada v najlepšem redu.

Petrograd, Rusija, 29. marca. — Člani ruske dume so bili na fron-ti pri generalu Ruski-ju, da se pre-pričajo o stanju armade.

Ko so se vrnili, so poročali, da se nahaja armada v najlepšem sta-nju. Zdaj so prepričani, da se voj-na lahko nadaljuje z vso povolj-nostjo

Smrtni slučaji.

Ko sta umrla v Waukegan, Ill. 21-letni W. L. Whitmore iz Cle-velanda, Tex., in 18-letni S. I. Ro-se iz Nillwooda, Ill., je smrtne ko-sa pobrala v mornariškem vežba-lišču od 29. januarja 21 mornari-ških vajencev. Umrlo so za pljuč-nico in otrpljenjem hrbtnega mo-za. Okoli 175 rekrutov ima očipa-

Apel na narode.

V Petrogradu je bil izdan apel na narode, naj se otresejo kraljev, ce-sarjev in kapitalistov.

Petrograd, Rusija, 29. marca. — Tukaj se je vršil velik shod, kate-terega so se udeležili delavci, vo-jaki in poslanci dume. Pri tej pri-liki je bil izdan apel na delavce celega sveta, naj se otresejo duše-čega jarnja kraljev, cesarjev in kapitalistov.

V pozivu je rečeno, naj se otre-sejo delavci jarnja avtokratične vlade, kot se je otresel ruski narod carske avtokracije.

Ako delujemo skupno, prav lah-ko končamo to grozno klanje, ki je celemu človeštvu v sramoto.

Rusija se bo v svoji novi pro-stosti odločno branila vsakega u-mešavanja, bodisi od zunanjih, bo-disi od notranjih elementov.

Ko je bil prebran ta poziv, je nastala precejšna debata.

Nek ruski socialist je rekel v svojem govoru:

— Če govorimo z Nemci, imamo vedno svoje orožje pri rokah. — Mi se bomo borili do zadnje kapl-je krvi, če Nemci ne bodo zado-vojni z našim pozivom. Vodilna misel tega poziva je, da hočemo mir ter da smo poziv samo zatega-delj izdali.

Parniki.

Uradno se potrjuje, da je prišel v neko angleško pristanišče ameri-ški tovorni parnik "Manchuria". Tudi potniški parnik "Adriatic" je srečno prišel preko Atlantika.

"Manchuria", ki je bila oborože-na, je vozila ameriško pošto in 14 tisoč ton tovara. Tudi "Adriatic" je bil oborožen.

V ameriški pristanišča so prišli štirje tovorni parniki iz vojne zo-ne: angleški "Cretie", italijanski "San Giorgio", grški "Frixes" in angleški "Ruahime".

"Ruahime" je spremljala ne-ka angleška bojna ladja dva dni; štiri ure potem, ko se je bojna la-dja vrnila, je parnik napadel nem-ški podmorski čoln. Drugi častnik je zapazil sled torpeda in je hitro okrenil parnik: na ta način torpe-do parnika ni zadel. Ko so hoteli s parnika streljati na podmorski čoln, se je ta potopil.

Nesreča.

V Kansas City, Mo., je bil 23-letni P. Brown ubit in osem oseb je bilo ranjenih, ko je plinska raz-strelba razsula tri poslopja.

Brown je stopil v klet da vzame les iz nje. Vprašnil je vizgalco, a v tem trenutku je nastala razstrel-ba, ki je njega na mestu ubila. — Klet je bila polna plina, ki je uha-jal iz luknjice v cevi.

Newyorški župan.

Senator Robert F. Wagner se čuti užajenega, ker je Mitchell, župan New Yorka, Wagnerja in druge člane legislature obdolžil, da so povzročili, da so njegovi na-črti padli v vodo.

Mitchell se je namreč prizade-val, da se majhen del sveta na Rockaway Pointu oddstopi za utr-be.

Wagner bo zahteval, da pride Mitchell pred legislaturni pravdni-odsek in tam dokaže, kdaj je bolj delal za interese Nemčije kot za koristi Združenih držav.

Pošiljateljem denarja.

Vsled napetih razmer med Nemčijo in Združenimi državami, se za nedoločen čas ne more denarne pošiljatve nič več izvrševati po brezničnem brzojavu.

Od sedaj naprej do preklica, zamoremo pošiljati denar v staro domovino samo potom pošte, in ga sprejemamo le pod pogojem, da se vsld vojne v Evropi mogoče izplača z zamudo, ali pa povrne.

Z ozirom na sedanje razmere, ko se veljava denarja večkrat iz-premeni, bomo v slučaju da se cena kronam zviša, med tem ko je de-nar na potu do nas, istega zadržali, ter s pošiljateljem stopili pisme-no v dogovor.

Denar po zvišani ceni bomo le tedaj odposlali takoj naprej, ako bo pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpošlje tudi v slu-čaju, ako se cena kronam zviša.

CENE:

Krone:		Krone:	
100	\$ 13.00	600	\$ 78.00
200	\$ 26.00	700	\$ 91.00
300	\$ 39.00	800	\$ 104.00
400	\$ 52.00	900	\$ 117.00
500	\$ 65.00	1000	\$ 130.00

TVORNA FRANK SARKER.

Boji v Franciji.

Nemci zadrali Francoze. — An-gleški uspehi. — Zasedejo dve va-si. — Nemci vstavljeni.

London, Anglija, 29. marca. — Nemci se trdno držijo svoje nov-bojne črte pri Cambrai, Le Cate-let in St. Quentin. Zlasti se trdo-vratno upirajo pri Croisilles, 1-milj zapadno od Cambrai. To me-sto smatrajo Nemci za zelo važno in je hočejo držati, dokler bo mo-goe, da obdrži Hindenburgovo črto, ki je zelo močna in leži tako-za Cambrai.

Včeraj so Angleži zavzeli neko liko ozemlja južno in zapadno od Croisilles. Nemci so se hrabro bo-rili ves čas umikanja in so imeli težke izgube.

Dalje proti jugu Angleži vedno napredujejo v smeri proti Cam-brai. Zavzeli so vasi Neuville in Bourjonval, osem milj od Bapa-ne.

To ozemlje se nahaja dve milj od Equancourt, katero mesto s Angleži zasedli v torek. Angleži so imeli v teh bojih pramerom-majhne izgube, ker so se krili z-jarke, vodne struge in meje.

Se bolj proti jugu drže Angl-ži Villeveque, Etelliers in Vaux kateri kraji se nahajajo šest mil- zapadno od St. Quentin.

Poročila ne povedo, da bi An-gleži zavzeli take utrdbne, kakor-šne so imeli Nemci ob Somme. Na-brže bo preteklo še nekaj dni predno bodo Angleži in Francozi prišli do glavnih nemških zakopo in utrdb.

Vzhodno od Arras so angleški čete vdrle v nemško bojno črto ravno tako pri Neuville, St. Vas in Neuve Chapelle.

Francozi ne poročajo o nikakih važnih pridobitvah.

Artilerijski boji so se vršili sk-ezi celo noč med Oise in Somme, o St. Quentin do La Fere. Nemci s-zopet obstreljevali s svojimi tež-kimi topovi Soissons.

Nemci niso več obnovili napad-v v Champagne, kjer so nameraval prodreti med Rheimsom in Verdu-nom.

Francozi in angleški vojaški kritiki so mnenja, da se misli Nemci še dalje umakniti kot so s-pa spočetka nameravali; mogoče-bodo šli do belgijske meje.

Značilna tožba.

H. T. Bridges v Augusta, Ga. je kupil pri mesarju C. A. Gard-nerju za 25c šunke. Naenkrat se je skesal kupčije, vrnil se je s šun-ko v mesnico in zahteval, da mu mesar vrne 25c. Gardner je od-klonil in Bridges ga je tožil. Na prvi instanci je Bridges izgubil tožbo in obrnil se je do druge in-stance, kjer je zopet pogorel. Zda Bridges trdi, da žene stvar pre-najvišjo instanco, da prisili me-sarja, vrniti mu 25 centov.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 29. marca. — Nr-Krasu so Avstrijci po vročih arti-lerijskih bojih naskočili naše po-stojanke na južnem pobočju hri-ba št. 144; napad se jim ni posre-čil in smo vjeli nekaj vojakov.

Sovražni zrakoplovci so metali bombe na Gorico. Napravili niso mnogo škode.

Nova razkritja.

PO ZMAGI V EVROPI JE MISLILA NEMČIJA VSTA-NOVITI SE V AMERIKI. — DRŽAVNI DEPART-MENT IMA O TEM DOKAZE. — LISTINE SO VAŽ-NEJŠE KOT ZIMMERMANNOVA LISTINA. — NISO HOTELI DO ZDAJ OBJAVITI. — BAZA V KARAIB-SKEM MORJU OB PANAMI. — INTERNIRANJE A-AMERIŠKEGA POSLANIKA.

Washington, D. C., 29. marca. — Danes se je izvedelo zopet novo presenetljivo dejstvo.

Nemčija je namreč nameravala v slučaju zmage nad evropskimi sovražniki tudi dobiti kaj trdnega stališča v Ameriki. O tem se bo poleg drugih nemških aspiracij in intrig poročalo prihodnjemu kongresu.

Iz zanesljivega vira se danes poroča, da ima ameriška vlada dokaze, da je Nemčija imela prvi teden sedanje voj-ne namen razširiti svojo oblast na zapadno poloblo.

Ko so Združene države prejele to poročilo, so ravno nemške čete korakale na svojem pohodu proti Franciji proti Luksenburg. Tedaj so bili nemški vojaški strokov-jaki prepričani, da bodo nemške armade prišle v Pariz, predno bo francoska in angleška armada v stanu prepre-iti to prodiranje.

Nemčija je mislila, da bo imela le malo težav nareko-vati mirovne pogoje, potem ko bi bil Pariz v posesti njenih armad.

Ko bi bila moč evropskih držav na ta način zlomljena in ji ne bi od te strani pretila več nobena nevarnost, je na-meravala Nemčija poslati proti zapadu, v Karaibsko mor-e, svojo ekspedicijsko, da bi si osvojila kaj ozemlja tudi v Ameriki.

To odkritje je še veliko večje važnosti, kot pa so Zim-mermannove intrige. Kakor rečeno, je ameriška vlada za-e nemške intrige že takoj spočetka sedanje vojne, toda ega ni izdala, ker je menila, da se bo vse lahko poravnalo gurnim potom.

Z veliko napetostjo se pričakuje, kaj bo danes nem-ki kancler, Bethman Hollweg povedal v nemškem držav-nem zboru. Združene države sicer ne pričakujejo, da bi nemško vojno vodstvo prenehalo s kampanjo s podmor-skimi čolni, vendar pa nizozemski listi trdovratno trdijo, da namerava Nemčija v najkrajšem času nekaj storiti, kar bi odvrnilo vojno z Združenimi državami in kar bi mogoče udi dovedlo do skorajšnjega mira.

V zadnjem času je bil nemški kancler večkrat pri nem-škem cesarju v glavnem stanu; posvetoval se je tudi z av-strijskim cesarjem in avstrijskimi diplomati. Včeraj so prišla poročila iz Nemčije, da sta se sestala k važnemu po-svetovanju tudi nemški in avstrijski cesar.

Spošno se vse to razlaga na ta način, da se lahko pri-akujejo od strani Nemčije zelo važni in nepričakovani logodki, dasi nimamo o tem oficijelnih poročil.

Danes se je tudi izvedelo, da bo Nemčija za štiri ted-ne internirala ameriškega poslanika za Belgijo Whitlocka. Ravno tako bo internirala tudi vse poslaniško osobe in vse Amerikance, ki so bili v belgijskem pomožnem odboru.

Internirali jih bodo zato, da v teku meseca ne dobe ni-kakih informacij, kar se tiče vojnih operacij.

Zdaj se še ne ve, v katerem kraju jih misli Nemčija internirati. V poštev bi prišla mesta: Liege, Kolin ob Re-nu, Karlsruhe ali pa Monakovo. Mesta ne bi smeli zapu-stiti ves čas, ko bi bili internirani.

Domneva se, da bo ta internacijska doba za poslanika Whitlocka skrajšana, med tem ko bodo drugi internirani ves čas.

Ko bo pretekla ta doba internacije, potem bo vlada dovolila, da smejo uradniki, kakor tudi pomožni odbor, odpotovati v svojo domovino, po kateri poti hočejo.

Kazen za špijone.

Washington, D. C., 28. marca. — Odbor zunanjih zadev je še izgot-o-lil načrt, po katerem naj se izdela postava, da se kaznujejo špijoni. — Predloga bo stavljena pri pri-hodnjem zasedanju kongresa v pon-lelek 2. aprila.

Nemčija zahteva jetnike.

London, Anglija, 29. marca. — Švicarski poslanik je v imenu nem-ške vlade zahteval od rumunske vlade v Jassy, da rumunska vlada izpusti vse internirane Nemce. — Ako tega ne stori, bodo nemške oblasti aretirale več rumunskih odličnih moč in jih bodo interni-rali v Bolgariji in Turčiji.

Amerikanci bodo zapustili Nem-čijo.

London, Anglija, 29. marca. — Londonski list "Evening Star" po-roča, da je ameriška vlada sporo-čila skozi špansko poslaništvo, da naj Amerikanci zapustijo Nemčijo pred 2. aprilom.

Rim, Italija, 29. marca. — Zdr.-države so sporočile nemški vladi napadli francosko pristanišče Dum-skozi špansko poslaništvo, da naj pošlje domov vse Amerikance.

Turški poraz pred Jeruzalemom.

London, Anglija, 29. marca. — Uradno se poroča, da je bila tur-ška armada, broječa 20 tisoč mož, pri Gaza poražena.

Turki so imeli velikanske izgu-be. — Gaza je mesto v Palestini, 48 milj južno od Jeruzalema.

Sestanek cesarjev.

Vevey, Švica, 29. marca. — Z Dunaja prihaja poročilo, da se je cesar Karol odpeljal v Berlin, kjer se bo posvetoval z nemškim cesar-jem o razmerju med Združenimi državami.

Na tem posvetovanju se bo od-ločilo, ako se naj opusti sedanja politika, ki je nasprotna ameriškim interesom, da se odvrne vojna, ali pa se naj nadaljuje, četudi se iz-zove vojna.

Zavezniki izgubili 11 letal.

Berlin, Nemčija, 29. marca. — Uradno se poroča, da so zavezni-ki v včerajšnjih bojih izgubili 11 le-tal. Nemški zrakoplovci so včeraj napadli francosko pristanišče Dum-skozi špansko poslaništvo, da naj pošlje domov vse Amerikance.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIO PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

za celo leto velja list za Ameriko	za celo leto za mesto New York	5.00
in Canada.....	za pol leta za mesto New York	2.00
za pol leta.....	za četrt leta za mesto New York	1.50
za četrt leta.....	za izposojništvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in oznake se ne prišteje.

Denar naj se blagovodi pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane številke naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

42 Cortlandt St. New York City

Telefon: 4981 Cortlandt

PUBLISHED BY ASSOCIATION

PUBLISHED BY ASSOCIATION

Zgodovina se ponavlja.

Svetovna zgodovina se vedno ponavlja, in zdaj se je zopet enkrat ponovila.

Iz Rusije prihaja poročilo, da so vsi ruski veliki knezi in druga zlahta bivšega carja, brzojavili provizorični vladi, da se strinjajo z njenim postopanjem ter da ne smatrajo več velikega kneza Mihaila bodočim dedičem carjeve krone.

Odpovedali so se tudi vsem častnim službam in prekinili sploh vse zveze, ki so jih imeli prej s posameznimi provincami.

Svetovna zgodovina se je ponovila.

Bilo je v noči od 3. na 4. avgust leta 1789 v Parizu. Na narodni skupščini revolucionarne Francije govorilo se je tudi o privilegijih, ki jih je uživalo dotedaj plemstvo in duhovništvo na stroške kmetov.

Če smemo verovati raznim zgodovinarjem, je v oni noči navdavalo zastopnike plemstva in duhovništva silno navdušenje. Bili so tako navdušeni, da so se takoj odpovedali vsem pravicam, katere so uživali leta in leta.

Plemiči so se odpovedali davčnim privilegijem, duhovščina se je odpovedala svojim postranskim zaslužkom grajskega lovski pravici. Nekatere province, ki so uživale v cesarstvu posebne pravice, so se odpovedale vsem privilegijem.

Mi ne bomo preiskovali, kakošno je bilo to navdušenje; če je bil resnično ali samo navidezno.

Navedli bomo samo, kaj je bil vzrok take "požrtvalnosti" vladajočih krogov.

Ko se je začela seja dne 4. avgusta, ni nikdo kazal kakega posebnega navdušenja, da bi se odpovedal svojim pravicam.

Navzoči so celo zahtevali od omenjenih dveh stanov pomoč proti kmetom. Kmetje so namreč bili sklenili požgati in opleniti vse gradove, vse graščine in župnišča.

Kmečka vstaja, ki se je začela na vzhodu, se je razširila proti jugu, na severu in v sredini dežele so bili požarji vedno bolj pogosti. Plemiči in duhovniki so vedeli, da ne morejo od nikjer pričakovati nobene pomoči.

In ko so hoteli plemiči zahtevati pomoč zase, so izprevideli, da jim nihče več ne more pomagati.

Ko jih je navdalo to razodetje, so se z velikanskim "navdušenjem" odpovedali vsem svojim pravicam.

Odpovedali so se samo zategadej, da bi se obvarovali požara in opustošenja.

Kot je bilo tedaj na Francoskem, je danes v Rusiji. Na Ruskem so se odpovedali veliki knezi vsem pravicam in vsem koristim, ki so jih uživali na škodo ljudstva.

Pravijo, da so se temu odpovedali iz — ljubezni do svoje domovine...

Stara zgodovina in staro sleparstvo!

Ko so se francoski plemiči in duhovniki odpovedali svojim pravicam in posestvom, jih že niso imeli več.

In ruski veliki knezi so tudi posestva in privilegije že prej izgubili, predno so se jim odpovedali.

Upamo, da bodo ruski kmetje ravno tako vstrajali pri svojih zahtevah, kot so vstrajali svoj čas francoski.

ooo

Nemška duhovščina in vojna.

V bodočnosti narodi ne bodo prezrli delovanja nemške duhovščine v sedanjih vojni.

V pretečenem letu je nemška duhovščina v cerkvah in v časopisih odobraval morenje bolnikov in molniških strežnic po bolnišnicah. Zeppelinji so metali bombe na zdravniške bolnišnice in nemška duhovščina je to odobraval in dejala, da so Zeppelinji božje orodje.

Ves svet se je čudil nazorom nemških duhovnov.

Med zadnjimi duhovni, ki so v najnovejšem času izrazili svoje mnenje o svetovni vojni, je dr. Baumgartner, profesor teologije na vseučilišču v Kielu. Ta namreč trdi, da je vojaška moč podeljena od Boga in da je Hindenburg od Boga postavljen poveljnik nemških armad.

Rev. dr. Vogel, ki tudi govori o vojni, da je to božja naredba, pravi, da je nemški cesar za ves svet "mož upanja". — Dr. teologije J. Mueller pravi, da je to pobožni

volji, da rabi zdaj Nemčija svoje najhujše orožje — podmorske čolne. Nadalje izraža manjšo zadovoljnost nad dosedanjimi uspehi vojne in pravi, da bo Bog že obrnil vse v dobro za nemško ljudstvo, pa če bi bila Nemčija tudi premagana.

— Nemška kultura je bila uničena med vsemi narodi, toda Bog bo že vse popravil, — tako pravi dalje ta božji namestnik. — Če ostane od vsega naroda samo mali ostank, Bog bo žnjim in bo vstvaril deželo vseh možnosti, katere nam ne bo mogel vzeti noben sovražnik, pa če je tudi ves svet poln samih hudičev. Sovražnik nas more preklesti na dno pekla; toda dokler je z nami Bog, bo za nas dobro".

Značilno je, da ravno duhovniki visoko izobraženega naroda verujejo in pravijo, da je Bog, da bi pokazal svojo veliko ljubezen do nemškega naroda, želel in hotel, da se raztrga pogodbe, da Zeppelinji morijo nedolžne otroke in ženske, da podmorski čolni izvršujejo pomorsko roparstvo, da streljajo na bolniške ladje in rešilne čolne, da so se vršile grozote v Srbiji in Rumuniji, Belgiji in Franciji, da so se oskrunile cerkve, žene in hčere, da je bilo toliko delavcev pobitih po ameriških tovarnah vsled eksplozij, katere so povzročili nemški zarotniki.

Bog nas varuj takega boga!

Društvene vesti.**VABILO** na predstavo pasijonske igre "Mater Dolorosa", katero priredi Slovensko deklisklo društvo v New Yorku na evetno nedeljo dne 1. aprila ob 4. uri po pol dne v slovenski cerkveni dvorani, 62 St. Mark's Place (8. etaža). Iz prijaznosti sodeluje slov. pevsko društvo "Domovina". Vstopnina: sedeži I. vrste 50¢, II. vrste 35¢. Ker je igra že sumna na neki kraj krasnega in vspešnega, in ker je čisti dobiček namenjen v podporo slovenske cerkve, je pričakovati obilne vdeležbe.**POJASNILO** rojakom v Greater New Yorku in okolici. Slovensko samostojno bolniško podporno društvo priredi svoj prvi izlet dne 20. maja k Revnemu Lazarju. Vstopnina za moške je 75¢ in za ženske pa 50¢, pijača prosta.

Nadalje naj uvažujejo vsa newyorská društva, da bo to Samostojno imelo svoj letni piknik kar običajno vsako leto dne 4. julija. Toraj naj upoštevajo druga društva, da ne bo katero določilo isti dan za svoje prireditve. (2x 30-3&6-4)

Dopisi.**Pittsburgh, Pa.**

Kakor povsod, tudi tukaj ne manjka dela; ako bi človek mogel, bi lahko delal noč in dan.

Na društvenem polju napreduje jako dobro. Ako kateri rojak še ni pri nobenem društvu, bi mu svetloval, da pristopi, kajti nikdo ne ve ne ure, ne dneva, kdaj ga lahko zadene nesreča.

Dalje tudi poročam, da se vrši sedaj od 25. marca do 1. aprila sv. misijon v cerkvi Matere Božje na 57. cesti. Rev. Kazimir Zakrajšek je za nedeljo 25. marca oznanil ob dveh popoldne pridigo za ženske, zvečer pa za moške. Tudi jaz sem se vdeležil misijona in pridige. Po večerni, predno se je pričela pridiga za moške, so morale ženske zapustiti cerkev. Pri tej priliki se je nekdo pokazal zelo sirovega napram moji ženi.

Ako se to ne bi bilo zgodilo v cerkvi, potem bi dotičnika kmalu minila njegova želja, vtičati prste tam, kamor ne spadajo. Pozdrav vsem čitateljem tega lista. Joseph Sneller.

Kenmore, Ohio.

Prosim, da mi date nekoliko prostora v našem nad vse priljubljenem listu "Glas Naroda".

Ker že dolgo časa mi bilo videti nobenega dopisa iz naše slovenske naselbine in prelepega mesta Kenmore, zato sem se namenil napisati nekaj vrstic in vam poročati o tukajšnjih delavskih razmerah.

Z delom gre precej dobro in vsak lahko dela, ako le hoče.

Tukaj je več tovarn. V bližini Kenmore je tudi mesto Akron, kjer se nahajajo tovarne za gumije izdelke; te tovarne so največje na svetu te vrste. Med temi so največje Goodrich, Firestone in Miller; v njih izdelujejo po največje gumijeve obrobe za avtomobile. Te tovarne imajo vedno premalo delavcev.

Plače se niso tako slabe, toda draginja je taka, kakor povsod. Družbe so sicer povikale plače, toda podražile so potem svoje izdelke.

Tukaj je približno 15 družin več samecev; tudi par ovetk je med nami. Fantje, po Veliki noči na noge!

Razumemo se še nekam dobro. Mesto Kenmore se nahaja v lepi in široki dolini, v sredi med Akronom in Barbertonom. Tu je jako prijazno jezero, okoli katerega so postavene lične hišice. Pred leti je bil ob jezeru velik park, katerega pa so žalibog zavarovali in je sedaj popolnoma živje prerastel s travo in grmovjem. Kmalu pa bo popolnoma izginil, ker bodo na njem postavili hiše.

Tukaj je tovarna Colonial Salt Co., kjer pridelujejo sol. V njej so največ zaposleni Slovenci in Hrvatje, pa tudi Madžari. Prednost pa imajo sploh Slovenci. Zadržuje se po tri in pol do pet in pol dolarjev na dan.

Naši slovenski sosedje so tudi ustanovili v Barbertonu slovensko župnijo in so tudi že dobili župnika g. A. Berka. Prišel je iz Clevelandške župnije sv. Vida dne 25. marca. G. A. Berk je opravil službo božjo v slovaški cerkvi sv. Cirila in Metoda v Barbertonu. V tej cerkvi se bodo shajali Slovenci toliko časa, dokler si ne postavijo svoje lastne cerkve. Novi slovenski župnik je imel prvi govor v nedeljo 25. marca. Govoril je zelo ganljivo ter sno ga z velikim veseljem in zanimanjem poslušali. G. Berku želimo na novi fari obilo uspeha.

Mislim, da je dolžnost vsakega Slovence v Barbertonu, Akronu in Kenmore, da pomaga po svoji moči, da se prej ko mogoče postavi slovenska hiša božja.

Čast vsem onim možem, ki so storili prvi korak, da so dobili slovensko faro in slovenskega župnika. Cerkev in drugo bo že počasi prišlo. Živeli barbertonski Slovenci!

Vesele velikonočne praznike! John Andolsch.

Tomahawk Lake, Wis.

Vedno zvesto berem dopise v listu "Glas Naroda" in najdem dosti prepričanja zaradi avstrijske vojaščine. Naj tudi jaz nekoliko omenim, kar mislim o tem.

Tudi jaz sem jedel konos tri leta, in sicer od 1909 do 1912. 32 mesecev sem bil v Pulju ter tri mesece v Celju. Tako sem tudi jaz nekoliko okusil avstrijski militarizem. Videi sem različne stvari, toda špang in obezanja nisem videl. Vsaj tako me, kot danes pišejo časopisi.

Morebiti bo kdo mislil, da sem kak avstrijski patrijot, ker tako pišem; toda meni ni prav nič za to gnlo Avstrijo. Pišem to, kar sem videl in doživel. Rojaki lahko nekoliko presodijo. Časi se izpreminjajo, zato se je izpremenilo tudi v avstrijski armadi. V starih časih je res bilo strogo, vsako leto pa je bilo nekoliko boljše. Pred vojno so bile te stroge kazni že odpravljene. Ne bom trdil, da ni bilo špang; seveda so bile in tudi obežali so jih. Celu jaz sem se učit, da se bodo zopet posluževali špang in obezanja, kadar bo vojna.

Naj še nekoliko omenim o tukajšnjih razmerah. Dasi je že zima, da bi nas zapustila ta sibirski zima, pa vendar se nas še trdovratno drži. Snega je še toliko, da mi še mogoče okoli hoditi. Tukajšnje jezero je še vedno pokrito z ledom. Pravijo, da še en mesec ne bomo videli vode.

Večkrat sem se pisal, da se nahajam v sanatoriju; zdaj sem tu že eno leto in pol. Zdjaj sem se pozdravil ter se podam zdrav in vesel k svojim ljudem.

Koncem tega dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje iz rom Amerike in jim želim vesele velikonočne praznike.

J. Veršnik.

Novice.**Nemški cesar bolan.**

Bern, Švica, 28. marca. — Brez žična poročila pravijo, da je nemški cesar bolan na sladkorni bolezni ter se zdravi v Homburgu. Njegovi zdravniki pravijo, da bo do bolezni ozdravil, ako se varuje. Zelo pa obtežujejo zdravljenje skrbi, ki mučijo cesarja.

Nabori v New Yorku.

Včeraj je naborna komisija potrdila 66 izmed 123 prijavljenih. — Takoj zjutraj se je zgledalo 6 žensk ki so se ponudile za vojno službo. Miss Lola Long je izjavila, da hoče služiti deželi zastoj kot stenografinja. Rekla je, da enako store vse njene tovarišice, ki so namočene pri isti družbi.

V zadnjem tednu se je prijavilo še enkrat toliko žensk kot moških. Neka mlada deklica je zahtevala, da jo sprejmejo v vojaško službo na bojno ladjo. Dovolili ji niso, ker postava to preprečuje.

Švedsko ministrstvo demisioniralo.

Stockholm, Švedsko, 29. marca. Kralj je sprejel demisijo celega švedskega ministrstva pod predsedništvom Hammarskjolda.

Kaznjenecek zaklal stražarja.

Leavenworth, Kans., 27. marca. Ono Manuel, ki sedi radi uboja 25 let, je zaklal v zvezi ječi stražarja E. A. Barra. Manuel, ki je zelo vročega temperamenta, se je razjezil, ker ga je stražar naznanil podjetništvu, da ni pritisnil števila na par čevljev, ki so bili odani nekemu drugemu kaznjencu.

Barr je bil na patrolnem hodniku ko se mu je približal Manuel, ki je nekje dobil ostro tesarsko dleto. Kmalu je bilo slišati par ostrih besed in nato je Manuel stegnil roko in zasadel dleto stražarju v prsa ki je po par minutah izdihnil.

Manuel je v Alaski ubil nekega Grka in je dobil 25 let ječe. Zdjaj pride pred zvezno sodišče radi umora prve vrste.

To je že tretji umor v 18. mesecih v zvezi ječi. Robert Strond je ubil stražarja Andrew Turnera, neki kaznjenecek je zaklal kaznjence Henry Schmidta. Manuel pa sedaj stražarja Barra.

Rusko časopisje.

27. dec. 1. 1702 je začel izhajati po ukaz Petra Vlikega v Moskvi v 1000 iztisih prvi ruski časopis "Jurnal", tiskan v cirilici. Vsebina tega lista, ki je dobil že 14 dni pozneje naslov "Vjedomosti", je bila seveda precej navajna ter brez vsakega sistema.

Največji del lista je zavzemalo ono, kar je zanimalo carja, to je vojaške vesti, domače in tudi prevleone novice iz tujih časnikov.

L. 1725 so priklopili "Vjedomostim" prilastek "ruske", a l. 1728 je izšel povsem nov list "St. Peterburgskije Vjedomosti", ki izhajajo še danes kot dnevnik; takrat pa je izhajal list dvakrat na teden. V teh dveh stoletjih se je rusko časopisje naglo razvilo.

Že l. 1894 je izhajalo v Rusiji — 2364 časnikov, a to število se je zmanjšalo do l. 1899 na 804. Prav v zadnjih letih pa stopa ruska kultura sploh in v prvi vrsti časopisje z orjaškimi koraki naprej.

Ko je pričel ognjenik Krakatoa na Velikih Sundskih otokih bruhati, je bil zračni pritisk tako jak, da so v 150 milj oddaljenem mestu Batavia na otoku Java ugasnile vse plinove luči.

Radijevi žarki izpremene barvo

diamantov in drugih kamenov.

O kobilni vdeležbi se priporoča

(30-31-3)

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

V Ameriki preje ni bilo čebel. Šele Španci so pripeljali prve čebele v 18. stoletju.

Dognano in dokazano je, da so se gnezda os že sama vnela ter pričela goreti; posledica temu je bilo kemično delovanje vošene papirne snovi, s kjo so celice os obdepane.

Tristia.

O morje, morje!

Val v val se peliva:

pesem hrepenenja večnoživa, v zlatu solnčnih žarkov razigrana, s srebrom mesečine posejana, sumi ob bregova v bele domove lepih Vid in Jelvie —

O morje, morje, tvoje pesmi so dehteče rože;

njih barv in vonja omamljen sem v širokem svetu daleč od tebe do smrti osamljen.

Palma in lovor, oljka in trta — trpljenje in zmaga, mir in veselje —

od juga žumi,

ko v zlatokrvavih vrhovih bukev jesen drhti.

Jesen.

Čas prebogate žetve: trpljenja, čas upapolne setve: življenja.

Barnum & Bailey.**V NEW YORK JE ZOPET DOŠEL NAJVEČJI CIRKUS SVETA. — PREDSTAVE SE BODO VRŠILE DVAKRAT NA DAN.**

Kakor vsako leto, je tudi letos v Madison Square Garden, New York, Barnum & Bailey največji cirkus na svetu. Podjetje je sporočilo, da letošnji program presega vse druge, kajti iz imozemstva se je importiralo veliko novosti, vse je kolikor mogoče izpopolnjeno in dovršeno.

Vsaka predstava traja več kot tri ure.

Največ pozornosti bo gotovo zbudil prizor "Aladin in njegova čarobna svetilka", pri katerem sodeluje nad 1500 oseb v krasnih kostumih.

Podjetje ima štirideset izvrstnih klovnov, povečano menažarijo divjih živali, štiri trupe slonov, veliko velblodov i. dr.

Prva predstava se bo začela 29. marca popoldne.

Kot že rečeno, bo največja privlačnost prejemljeni prizor "Aladin s čarobno svetilko", razen tega bo nastopil tudi popolni kitajski cirkus, znana Hanneford družina, signor Bagonhi in veliko drugih.

Te prilike gotovo ne bo nihče zamudil. Vsakdo bo šel pogledat, ker je res vredno pogleda.

VABILO NA VESELICO,

katero priredi

Bratsko samostojno društvo

v Johnstownu, Pa.,

dne 9. aprila

(na velikonočni ponedeljek)

v dvorani društva "Triglav".

Tem potom vljudno vabimo vsa cenjena društva iz Moxhama, Johnstowna in okolice, kakor tudi vse posamezne rojake in rojakinje, da se blagovolijo te naše veselice polnoštevilno vdeležiti in pripomoči k boljšemu uspehu.

Na veselici bodo vsakovrstna zabava kot srečanje itd. Igrala bo tudi izvrstna godba. Za vljudno pomoč v dobro prigrizek bo skrbel za to izvoljeni odbor.

Začetek veselice točno ob 3. uri popoldan. Vstopnina za moške \$1, dame so vstopnine proste.

K obilni vdeležbi se priporoča

(30-31-3)

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Odbor.

Pojdi in zdravi bolne.

320.000 bolnih je iskalo in našlo zdravlila pri FatherMollingerju, glasovitem duhovnu-zdravniku v Pittsburghu, Pa.

NJEGOV GLASOVITI ZDRAVILNI ČAJ.

Father Mollingerjev zdravilni čaj je sestavljen iz najboljših, cvetlic, skorj, korenin, zrnov, listja, katere rastejo v vseh krajih sveta in vsako podlino zanje ima izvrstno zdravilno moč.

Iskustvo dolgih let je naučilo tega blaženega duhovna-zdravnika, da ravno v priredi rastoče zdravilne sestojbine najuspešnejše delujejo na človeški organizem, zato tudi ni nikdar pozabil predpisati svojih bolnikom, ki so bili trpeti na katerikoli bolezni, da uživajo ta čaj.

Ako trpite radi bolezni v želodcu, ječilih, čevah, mehurju, ako nimate te... ako ne hodite redno na stran, ako slab prebavate, ako imate glavobol, ako ste slab, vam bo Father Mollingerjev čaj vsotovo pomagal, celo v slučajih, ko so vse druga sredstva odpovedala.

Ena velika skatila tega čaja, ki traja 6 mesecev za 1 dolar, 6 skatila za 5 dolarjev, pošljemo kamorkoli.

Ako želite čaj preiskusiti, predno ga hočete naročiti, pošljite nam svoj zastaneč naslov in poslali vam bomo zastoj poskušajo.

Naslovite takole:

Mollinger Medicine Co.

207A West Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Zavarovanje proti bombardiranju.

Albany, N. Y., 29. marca. — Senator James F. Townor bo jutri v legislaturi postavil predloga, da se dovolji zavarovalnim družbam, da smejo zavarovati poslopja in lastnino proti bombardiranju s suhega, z morja in iz zraka.

Ameriški nabori.

Boston

Ruska revolucija.

Petrogradski dopisnik "Daily Chronicle" je brzojavil sledeće:

— Nekaj čudovitega je, biti navzoč pri rojstvu svobode. Zdaj se zamore to bratstvo povsod opažati. To bratstvo se vidi na cestah in sploh povsod, kamorkoli pride človek.

Prve dni po revoluciji se niso vozili vozovi cestne železnice. Ljudstvo se je že naveličalo hoje. Na svoje oči sem videl, kako je lastnik povabil v svojo kočijo prvega neznanega človeka, ki ga je srečal na cesti.

Policije ni. — To je bilo prve dni zelo čudno, kajti prej je naletel človek na vsakih deset korakov na policaja.

Kljub temu, da ni policije, pa vlada v mestu uzoren red. Na mestu policije je zdaj 7000 mož prostovoljne milice. Večinoma so dijaki, profesorji in uradniki. Posredovati je treba le v malokaterem slučaju. Ta milica straži banke, tovarne in vladna poslopja. Vsak se počuti srečnega in vseleaga.

Posebno veseli so kočjaži, ker jih policija več ne šikanira. Prej so morali molčati, zdaj pa nikdo ne zaprečuje humorja in originalnosti, ki je lastna ruskemu muhiku.

Vojaki imajo pa kljub obče prostosti še veliko smisla za red in disciplino. Za časa revolucije, ko je bilo v mestu na tisoče in tisoče vojaštva, so se vojaki obnašali kot popolni gentlemani. Nikoli nismo slišali o kakem slučaju hladnokrvnega umora.

Usmrčeni so bili samo policisti in oficirji, ki so streljali na vojaštvo. Vse je respektiralo privatno lastnino. Tatvine je pripisovali samo onim ljudem, ki so bili preoblečeni v vojaško obleko. Razkropljeni vojaki so se zopet vrnili k novim četam in se podvrgli novi formi discipline.

Prej so morali vojake vedno opozarjati, da morajo biti častnikom pokorni, toda zdaj je vse to izginilo. Med vojaki in častniki vlada najboljši prijateljstvo.

Kneza Krapotkin in Plehanov sta bila pozvana, naj se vrne v Rusijo in naj sodelujeta pri rekonstrukciji.

Ministri so se odpovedali naslovu "visoka ekseleca" in so zdaj čisto zadovoljni, če se jim pravi "gospod".

Človek najlažje opazuje splošno izpremembo v raznih ministrstvih. Prej se je vrstila formalnost za formalnostjo, povsod je bilo vse polno liviranih lakajev, služabnikov in uradnikov. Vsakemu posebej je moral povedati obiskovalec, kaj hoče, in ko je prišel do zadnjega, mu je povedal, da "ministra ni doma".

Zdaj je povsem drugače. — Zdaj se gre lahko neženirano skozi vse sobe, in minister vsakega z veseljem sprejme.

Pred kratkim sem se posvetoval s socialističnim poslancem Kerenskim, sedanjim justičnim ministrom.

On je za sedanje gibanje zelo velikega pomena kajti on zastopa v provizorični vladi mogočeno strujo diplomacije, od katere ovisi vodstvo in obstanek nove vlade.

O čem sem se pogovarjal z njim, ne morem še zaenkrat povedati. Ko sem govoril z njim, sem poznal, da ni Korenski samo prepričan in navdušen demokrat, pač pa kot akt narodnega junaštva.

Vse, kar so delavci zamudili začasa revolucije, bodo zdaj popravili. Mi smo za strogo disciplino tekom delavnega časa, po delavnem času se pa morajo smatrati vsi kot prosti možje.

Novo življenje.

Spisal Josip Kostanjevec.

II.

Ko se je Jakob nekoliko potolajil po toliki izgubi, je trdilo sklenil, da se hoče poprijeti gospodarstva z vsemi svojimi močmi ter da hoče gospodariti resno in vzorno. Obšel je večkrat svoje polje in travnike, prečel hišo in vrt in vinograd, preračunal dohodke in stroške ter je bil nazadnje zadovoljen s svojim pregledom in proračunom.

Posvetilo si je bilo čisto, precej dolga je bilo na njem, a z resnim in vztrajnim delom se bo dalo vse popraviti, se bo dalo v nekaj letih razbremeniti in bo gotovo med boljšimi v Gribljah.

Po Jakobovih žilah se je pretakala zdrava kri, njegove roke si bile močne in krepke, njegovi možgani so mislili jasno in dočeno. Zraven je bil odločen in trden v svojih sklepih, prav rojen za dobrega gospodarja.

V nekoliko dneh se je imela vršiti pri sodišču zapuščinska razprava, tedaj bo popolnoma na jasnem in v krepko roko bo porinil svojo ladjo v valove novega življenja.

Nekaj popoldne si je dal Jakob opraviti pri svojih drevesih na vrtu. Stopal je od debela do debela, pri vsakem je obstal in njegovo oko se je mudilo z veseljem in zadovoljnostjo na zdravih in krepkih mladih poganjkih, na komaj vidno se pojavljajočih zelenih plodovih, ki so se še sra-

še mnogo o njem, kako je spravil na beračo palico tega in onega. A Jakob takrat ni poslušal, ni ga brigalo; bil je človek, ki je imel vedno več opraviti sam s seboj, ne da bi se ulegnil bavitv z drugimi, ki mu niso slučajno stopili na pot.

Toda sedaj, ko je stal ta človek pred njim, ko je bil prisiljen da je gledal v majhne, zlobne oči, se da se je spomnil hkratu onega ljudskega govorenja in nehoti se je stresel. Zadelo se mu je, da je pobledelo sonce in da so se njegova ljubljena drevesa žalostno povsila svoje listje, ki je bilo še pred nekoliko trenotki tako zdravo in sočuzeleno. Tako čudno, tako vse drugačno je bilo v tem hipu v njem in okoli njega, kakor še nikoli. Zaslutil je bil, da mu je ta človek prinesel nesrečo, preden je še izpregovoril besedo.

— Ti si Jakob Damjan, sin pokojnega Antona Damjana, kaj ne? — je izpregovoril starec. — In sedaj si posestnik tega posestva, kaj ne?

— Tako pravijo, — je odgovoril Jakob rezko. — A kaj vas to briga?

— He, he, briga! Res, kaj me briga! Ni bi me ne imelo brigati, — je govoril starec z zoprnim glasom.

Ni se menil tačas več za Jakob, kakor bi ga ne bilo tam. Lezel je ob svoji palici počasi dalje po vrtni poti in pri vsakem drevesu povzdignil svojo glavo. Z velikim zadovoljstvom je opazoval lepa drevesa, skoro s takšnim veseljem, kakor Jakob sam. Na koncu vrta se je okrenil in njegove majhne oči so se enkrat premotile te nasade.

Potem je zlezal nekoliko višje v vinograd ter se postavil na mesto, od koder se je lahko videlo vse. Stal je precej časa, opir na svojo palico, ustnice so mu migale in oči so bile zamišljene, gotovo je računal.

— Kakor nalašč bi to bilo zanj, — je zamrmral, — tako bi se ga zlepa iznebil.

Mislil je na svojega sina Franceta, ki je bil v starosti, da ga je bilo treba kam spraviti. A doma ga ni hotel imeti, ker večkrat je nastal med njima prepir, zakaj France je bil trmast in svojeglaven, prav tako kakor oče. In dva trda kamena ne napravita dobre moke, pravi že star pregovor.

Jakob se ni ganil z mesta. — Gledal je tja gori za starcem ter ugibal, kaj misli. Pri srečanju mu je bilo hudo, dasi še ni vedel, od katerega kraja ga bo zadela nesreča.

Najrajši bi bil skočil tja gori za njim, prijel bi ga ter postavil na pot, da bi ga ne videl več. — Tačas je pa starec že zopet drsal doli proti njemu. Ko se je ustavil pred njim, je iztegnil roko ter jo položil Jakobu na ramo.

— Pelji me v hišo, pogovoriti se imava nekaj. Tukaj ni prostor za to.

Jakob je nehoti slušal ter stopil z njim proti hiši. Ko sta bila v sobi, je starec sedel za mizo in naslonil komolec na njo. Nekoliko časa je molčal in gledal v kot. Pojem je pa začel počasi, da se je razločno slišala vsaka beseda:

— Ta je, Jakob, in nič drugega. Pojtrnjem je zapuščinska razprava po tvojem očetu in tudi jaz pridem tja, da boš vedel. — Zato je pa bolje, da se midva že danes pomeniva, kako in kaj.

— Kaj pa imate vi zraven? — Nikdar še nisem slišal, da bi imeli kaj dobili ali terjati pri nas. — Nisi slišal, Jakob? — se je zlobno zarežal starec. — Nisi slišal? No, boš pa slišal sedaj. Glej semkaj!

Starec je potegnil iz žepa nekaj listov, pobral je med njimi ter položil na mizo enega izmed njih. — Glej semkaj! Kaj je napisano tukaj gori? Ali ne "Dolžno pismo"? Ali vidiš?

Smejal se je porogljivo ter gledal Jakobu naravnost v oči. — In kdo je oni, ki se je za dolžil, hočeš vedeti? No, glej podpis! Ali ne stoji tam: Anton Damjan? In kaj hočeš še vedeti? Sej vem, dolžno svoto bi rad vedel, he, he! Glej, kaj je napisano tukaj, beri: štirideset kron.

Jakob se je prijel za glavo; — mislil je, da je treščilo vanj. — Le ne hudi, prijatelj moj! Vidiš, to pismo je tudi popolnoma pravilno in veljavno narejeno. S tvojim očetom sva ga napravila pri notarju v trgu. Le glej podpis in pečat! Lahkomiseln je bil tvoj oče mamec!

— Pustite spomin mojega očeta pri miru, — je dejal Jakob resno. — Moj oče je bil. — No, no, kaj ne rečem ničesar, ali igral je in zaigral. In tisti dan

ko ga je zadela kap na poti, je bil berač, ti pravim, in zato ker je bil berač, ga je zadela kap. — Toda pustiva to. Ali boš plačal?

Jakob ni odgovoril ničesar.

Glava mu je klonila nizko na mizo in roke so se mu tresle. Zadelo ga je bilo prenenadno, prehudno. Uvidel je takoj, da se ne more rešiti, zakaj k prejšnjemu dolgu še ta, pa je toliko, kolikor je vredno posestvo in nič manj.

Starec ga je nekoliko časka gledal in molčal. Niti s trepalnicami ni trenil. Bog ve, ali se je tačas kaj genilo v njegovem sreč, ko je videl pred seboj tako obupanega, tako nenadno popolnoma potrebnega človeka. Tudi ako se je genilo ga je gotovo tisti hip prevladalo čustvo, izvirajoče iz misli na lastni dobiček, izvirajoče iz nenasilne sebičnosti.

— Torej, jaz se bom za ta dolg vknjižil na tvoje posestvo, prijatelj mladi. Toda samo pod tem pogojem, da se ti meni zaveš polletno plačevati naprej po deset odstotkov in odplačevati na dolg vsakoletno po tisoč kron. — Glej, v zadolžnici je pogojenih samo šest odstotkov, to pa samo zaradi oblasti; s tvojim očetom pa sva se zmenila po deset. To le mi boš podpisal, pa bo vse v redu.

Jakob je planil po koneu. Kri mu je šinila v obraz.

Ni se mogel več zdržati. Prijel je starca za ramo in ga stresel, da je zakričal.

— Tako, sedaj sem slišal vse. Glejte, da mi izginete takoj izpred oči, sicer vas zdrobim in zmeljem v prah! Pa le hitro, — dokler je že čas! Z eno nogo že v grobu, pa taka grdoša odruška! Le hitro!

Prijel je starčovo palico ter jo zagnal skozi vežo na pot. Nato je dvignil starca kakor otroka in ga nesel za palico tja vun.

— Tako, tu imaš! — Trdo ga je postavil na tla, da se je skoro sesedel. Okoli so se takoj zbrali ljudje ter začeli izpraševati, kaj se je zgodilo.

Toda tisti, ki so starca poznali, so se smejali ter mu privoščili, da jo je izkupil.

Jakob pa se je oddahnil, izginil v hiši ter zaklenil za seboj.

III.

Lep poleten dan je bil. Na nebu ni bilo nikjer najmanjšega oblaka, sonce je stalo visoko in kakor pribito, videti je bilo, kakor bi se ne hotelo premakniti nikamor. Pripekalo je z vročo silo in rumenelo in zorelo je žito na polju, rdel in zorel je sad na drevju, odevitala je trava na lepih gribljanskih travnikih ter čakala koscev.

Povsod se je kazalo novo delo in Gribljani so se ga lotili z veseljem in vnelo. Oživila so polja, oživila vinogradi in travniki, a prazna je postala vas, hiše so bile zaprte. Samo okoli novega šolskega poslopja, ki je bilo sedaj že pod streho, je bilo nekaj življenja. Notri so polagali tla, vkladali okna in vrata.

Kmalu je imelo biti vse končano. Gori za hišo nad vinogradom je ležal Jakob na soncu. Z glavo je bil obrnjen k zemlji in z rokami si jo je podpiral. Zelo se je bil izpremenil v tem kratkem času.

Izginila je ona zdrava rdečica raz njegova lica, bleda so bila in starijaka. Njegovo oko ni več sijalo ognjeno in živo, bilo je mrtvo in skoraj mrtvo. Vse njegove kretnje so bile počasne in malomarne.

Hodil je okoli kakor obsojenec in se ni brigal za nobeno reč. Kakor je ležal danes tam gori, tako je polegal navadno ob lepem vremenu dan za dnem. Njegovo oko je strmelo nekam v daljavo, in kopal je nečesa, a ni moglo najti.

Dela mu je dolgo ni bilo mar. Posestvo je bilo popolnoma zanemarjeno, njegova preja tako lepa drevesa so bila zapuščena. — Rastla so kakor so hotela, ni se jih dotikala z ljubeznjico roka Jakobova. Krizale in drgnile so se veje druga ob drugo, krivile se in listov se je prijemala plesnoba. Trava pod njimi je rastla visoko, dozorela in umrla, ne da bi jo bil pokosil.

V vinogradu niso bile trte več pokropljene, na nekaterih trslih je bilo še sedaj listje rumeno in na grozdju so se kazale črne pege. Žalostno, silno žalostno je bilo sedaj na teh prejšnjih veselih krajih, odkar se je od njih poslovilo delo. Toda tudi v hiši se je pojavil nered. V njej ni bilo več ženske roke, ki bi bila skrbela, da bi bila vsaka reč na svojem pravem mestu. Jakob si je za silo skuhal kar sam, ako se mu je zljn

Moje Sporočilo Nade

Od Starega Sivo-Lasega Zdravnika.

Tisoče Slovencev trpi po celotni svet, ker im ni bilo mogoče dobiti primernu zdravniško pomoč, kar ameriški zdravnik ne morejo govoriti njihov jezik in ne morejo razumeti njihovega jezika. Ako Vi, ampak kolo od vseh družin, ali prijatelj Vam, bolhate, je želim da prišete k meni z Vašim nadlogama, in jaz, in z menom združen zdravnik, bomo storili vse kar nam je mogoče, da Vam povrne mo zdravje, moč in krepost!

Sednite danes in pišite mi jasen list, poročilo kakor čutite, kje Vas boli, in kar je vzrok, po Vašem mnenju, da čutite slabo, in jaz Vam bodem, z veseljem, čel vse nasvete in pomoč — kakor mi je mogoče. Mojim znanjem medicine in mojim skušnjem od veliko let, jaz in z menom združen zdravnik, pomagali smo tisočama trpečim mož in žensk. Morete mi pisati popolnoma zaupno, kar je vse dopisovanje zaupno.

OD ČEGA VELIKO SLOVENCEV TRPI

Jaz sem našel, da tisoče Slovencev trpi od nadlogah želca in neprebave. Nekateri imajo plin na želcu, napuhjenost so po jedi, bol in nemir v želcu; vrti im se v glavi; megli im se pred očmi; čute bol, utrujenost, in hrbet in mišice so bole; trpe od kostobole; jezik im je bel in slab okus v ustima; žledce je kisli; podrine im se hrana in bruhanje.

Drugi Slovenci in Slovenke trpe od privatnih bolezni, kakor: sifilis, ali zatrupljena kri, kapavica, ali triper, nervoza, slabota in nemot; zlorabi so veliko svetih zakonov narave. Drugi pa trpe od nadlogah mehurja, ledvic in jetra; boleznijetraj in zapeka.

Jaz sem izpisal jasnom, pripustom slovensčinom izvrstnu medicinsku knjigo ob različnim boleznima in nadlogama. To vredno knjigo bom poslal popolnoma zastoj vsakomu človeku, ali ženski, ki piše po isto. Potrebno je vsakomu Slovencu, da piše po VODITELJA K ZDRAVJU in uči vse ob takšnih boleznih in kakor jaz morem znanstveno zdraviti te bolezni, našim popolnim, bržničim in vspesnim metodama.

Ne mara, ako ste bili pri drugim zdravniku in oni so vzeli Vaš denar, a da Vam niso nič pomagali. Ne nehajte. Obrnite se na mene, oziroma Vaše bolezni. Jaz Vam bom dal mnoge ob Vašoj nadlogi in, ako, po mojemu mnenju, zopet morate biti zdrav. Vsi nasveti in informacije so popolnoma brezplačne. Ako mi pišete, k mdu bote dognali, da želim biti Vaš prijatelj, in dobrotnik, in vem, da bote priporočali Vašim prijateljem, da pride k meni, po nasvet in zdravniško pomoč.

PIŠITE MI LIST

In popišite Vaše simptome, ali bolezni, in mi pošljite, tuji, ta kupon, da Vam morem poslati, zastojnj moju knjigo.

DR. PRICE—S. 600, 9 So. Clinton Str., Chicago, Ill.

Dragi doktor Price. Prilagam pismo in popišujem nadloge svoje in bi mi ugajalo, da mi svetujete oziroma mojih nevoljah, pošljite mi, tudi, eno brezplačno knjigo.

Jaz se ne obvezujem plačati kakšne stroške, niti se obvezujem kupiti medicine, ali se pa zdraviti.

IME..... ULICA IN ŠTEVILKA ali R. F. D.....

MESTO..... DRŽAVA.....

PREPRIČAL SE JE O NJEGOVEM BLAŽENEM USPEHU.

H. H. von Schlick, slavnomanaravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolnimi v stalni zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupe zahvalnih pism, je naš rojak, Josip Taci, 1916 E. 29th St., Lorain, O. pisal sledeče pismo:

"Izvolite mi poslati še eno škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ker prepričal sem se o njegovem blaženem učinku in ga dragevolje priporočam vsakemu bolnemu roku."

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja 5 mesecev za en dolar, 6 škatelj za 5 dolarjev pošlje kamorkoli

Marvel Products Company,

9 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

Opomba: Ako hočete pošiljatev zavarovati, pošljite 10c. več.

bljo, sicer je pa včasih po ves dan samo prečepel v kakem kotu ali preležal nad vinogradom, ne da bi bil kaj jedel.

In to se je vršilo od onega dne dalje, odkar se je na njegovo posestvo vknjižil novi dolg. Ta dolg je Jakob popolnoma ubil. Kakor je bil prej krepak in močan, kakor je bila močna njegova volja in zdrava njegova misel, tako je hipoma tistega dne vse oboleli v njem, obolelo neozdravljivo.

Izginilo je iz njega vse, kar ga je prej dvigalo in krepilo, a v njegove žile le legal svinec ter se leno pretakal po njih namesto zdrave, sočne krvi. Jakob je postal iz delavnega, pridnega človeka navaden lenuh in postopal, ki se ne briga za nič več na svetu, ki je na poti sebi in drugim.

Jakob se je sklonil kvišku. — Zagledal je bil starega moža, ki je stopal ob palici navzgor po stezi k njemu. Sključen je bil nje gov hrbet ter sivi in redki so bili lasje, ki so štrleli izpod širokokrajnega klobuka. Bil je majhen ta mož in videti je bil šibak, da bi ga lahko odnesla najmanjša sapica. A dvoje bistrih oči, resno gledajočih izpod visokega nagubanega čela, je kazalo, da prebiva v tem šipkem truplu krepak duh, ki je uspešno kljuboval že marsikateri življenjski nevihti — drveči čez njegovo glavo.

Nekaj prijaznega je odsevalo s tega starega obraza, ki ni bilo na njem sledu strasti, pač pa zadržana v vseh potezah odločnost in krepka volja.

(Dalje prihodnjič.)

ZAHVALA.

Tem potom se iskreno zahvaljujem Rev. Kazimir Zakrajšku iz New Yorka, ki je vodil v naši naselbini sv. misijon in upam, da nas bo prihodnje letozopet počastil s svojim obiskom. Sv. misijon je bil od 21. do 24. marca v hrvaški cerkvi sv. Roka.

Johmstown, Pa.
Mrs. Barbara Nemanich.

Kje je moj oče FRANK ŠRAJ, podomače Bavtev? Doma je iz vasi Dobraveca, fara St. Vid pri Zatični na Dolenjskem. Kolikor mi je znano, se nahaja v Cleveland ali Collinwoodu, O.

Za njega bi rad izvedel njegov sin, zato prosim, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Cyril Klemenčič, Box 153, Heilwood, Pa. (23-30—3)

ISČE SE

pri Charcoal Iron Company America 75 drvarjev za delati Chemical drva po \$1.75 klatra. Dobre nove kempe in dober les. 10 milj iz Newberry, Luce Co. Mich. Kempe bodo odprte dne 1. aprila. Za podrobnosti vprašajte pri:

John Knaus,
c/o Camp 7, Newberry, Mich.
(14-3—4)

Rojaki naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr. državah

Kje je IGNACIJ GOLOBT? Doma je iz Stare vasi pri St. Jerneju na Dolenjskem. Pred dvema letoma je delal v premogorovu v Pennsylvaniji. Kje se zdaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenj. rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Joe Celin, Box 25, Widen, W. Va. (30-3—24)

Napravite Električno V svoji hiši

SVETLA STALNA LUČ ZA PRIMERNO CENO

Določite, kje bi potrebovali luč in pokličite Edison-ovega moža, da proračuna za napravo. Oglasite se v eni spodaj navedenih pisarn.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street
Branch Offices: Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway 126 Delancey Street 10 Irving Place 124 West 42nd Street 151 E. 9th Street 37 E. 125th Street 362 E. 149th Street

AT Show Rooms Open Until Midnight
Night and Emergency: Call: Farragut 303

Zakaj?

Zakaj sprejemam vsak dan več naročil od naših rojakov za razne ameriške in importirane pijače? — Zato, ker je moje blago pristno, cene nizke in postrzeba točna! Ako si neverni Tomaž, prepišite se pri meni ali pri mojih odjemalcih!

V zalogi imam vsakovrstne pijače od navadne mineralne vode do najdražjega šampanja.

Ignatz Podvasnik,

6325—27 STATION ST., E. E. PITTSBURGH, PA.

Phone Hilland 111. SVOJI K SVOJIM.

SLOVENSKO

podp. društvo **svete Barbare**

ZA KREDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedej: FOREST CITY, PA.

Inkorporirane dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Asha Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 1146, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
Član odbora: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
Član odbora: IVAN GROSELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROČNI ODBOR:

Predsednik poroč. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
Član poroč. odbora: FRANK TOLOPOČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
Član poroč. odbora: JOSIP GOLOB, 1918 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 543 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasillo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse do-
datke direktno na glavnega tajnika in nikakor drugače. Denar naj se pa po-
šilja edino potom poštne, ekspresne ali bančne denarnice, nakaznice, nika-
kor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
take pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da
se samore napako popravi.

Iz ženskega sveta.

Poljedelska šola v Avstriji

je v Otterbachu na Zgornjem Avstrijskem. Sicer imajo žene dostop na dunajsko visoko šolo za poljedelstvo in je tudi že več žen napravilo na tej šoli izpite za poljedelske učiteljice, vendar je za žene pretežavno priti na to šolo. Temu naj odpomore poljedelska šola v Otterbachu. Absolventice te šole dobe mesta potujočih učiteljic. V to svrhu koncem drugega letnika napraviti izpit na visoki šoli. Kakor se govori, se bo v nekaterih letih rabila v Avstriji precejšnje število poljedelskih učiteljic, ker se vedno bolj in bolj nalađa velika vrednost poljedelskih šol za žene.

Državno nastavljen poljedelski učiteljica dobi 2000 kron stalne plače in se mora sama hraniti, dočim plačujejo dežele in razna društva takim učiteljicam 1200 K, in dobe še razen tega za časa pouka, ki traja 36 tednov na leto, vso oskrbo. Učiteljice imajo pravico do pokojnine, od dežel in države nastavljen učiteljice so tudi zavarovane za slučaj bolezni in nezgode.

Žensko vseučilišče.

Urugvajska vlada namerava ustanoviti v Montevideu žensko vseučilišče.

Ženski študij na vseučiliščih.

Iz frekvenčnih izkazov, ki jih predlagajo vseučiliški akademski senati naučnemu ministru, je razvidno, da je študiral na avstrijskih vseučiliščih, in sicer na medicinski fakulteti 253 rednih, 13 izrednih poslušalk in 5 hospitantk; na filozofski fakulteti 643 rednih, 911 izrednih in 124 hospitantk. Na pravniški fakulteti, na katero se še ne sprejemajo redno poslušalke, je bilo vpisanih 44 hospitantk. Na vseh avstrijskih vseučiliščih je bilo vpisanih 1993 poslušalk. In ker znaša število vsega poslušalstva na avstrijskih vseučiliščih 24.804, tedaj tvorijo žene približno osem odstotkov vsega poslušalstva. V Nemčiji je v zadnjem semestru študiralo 3764 žen, med temi je bilo 2552 rednih poslušalk, ostale so bile izredne. Tu di v Nemčiji študira večina žen filozofijo, 549 medicino, 6 pa evan geljsko teologijo. Na Francoskem je bilo v zadnjem letu na vseh vseučiliščih približno 4000 poslušalk, od katerih je bilo znatno šte- viljo inozemce, posebno Rusinje. V Parizu je bilo 2112 študentk, ki so tvorile eno osmino vsega pariškega dijaštva.

Žensko politehniko v Petrogradu

je ustanovilo društvo za razvoj vi- šjega tehničnega študija žen. Po- litehnika ima štiri strokovne od- delke: arhitekturo, stavbenstvo, inženirstvo, kemijo in elektrotehni- ko in oddelek. Na politehniki študira 600 poslušalk. Sprejemni pogoji so gimnazijski maturitetni izpit. — Zdal nameravajo uvesti skeljo, da dobe absolventke, ki so z dobrim uspehom napravile vse izpite, in- ženirski naslov.

Žena profesorica na moskovskem vseučilišču.

Zdravnica E. N. Kuzmin je do- bila dovoljenje, da sme predavati na medicinski fakulteti moskov- skega vseučilišča operativno ki- rurgijo. To je prva profesorica na moskovskem vseučilišču.

Visoka ženska šola v Lipskem.

V Lipskem so ustanovili visoko žensko šolo, ki naj pripravila žene za zakon, kakor tudi za druge po- kliece.

Na to visoko šolo sprejmejo vsa- ko izobraženo ženo, ki je izpolnila 18. leto in ki se more izkazati za maturitetnim izpričevalom ali pa za izpričevalom o zrelostnem izpitu na učiteljskem seminarju.

Osemdesetletna vseučiliška poslu- šalka.

Na vseučilišču v Nadisu je ima- trikulirana gospa Winshipova. — Stara je 80 let. Na vprašanje ne- kega časnikarja, zakaj se je tako pozno posvetila študiju, je odgo- vorila, da se je že pred petdeseti- mi leti bavila s tem vprašanjem. Ker se je pa bila omožila ter mo- rala skrbeti za dvanaest otrok, ni nikdar utegnila se posvetiti vedi, kar je večkrat bridko obžalovala. Ko je pa postala vdova in so vsi njeni otroci dobri preskrbljeni in srečni, more izpolniti ono, po čem- er je hrepenela dalj nego petdeset let.

Zdravnice v Nemčiji.

V Nemčiji sta bili 102 zdravnice. Največ zdravnic je bilo v Berlinu (32), v Frankobrodu (6), v Draz- danah (6) in v Monakovem (6). V Hamburgu so 4, v desetih me- stih se po dve, v osemindvajsetih mestih pa po ena zdravnica.

Žena redna vseučilišna profes- rica.

Donna Elvira Michaels des Va- sloncelles je bila na lizbonskem vseučilišču imenovana za redno profesorico nemške filologije. Pri- dobila si je posebnih zaslug za por- tugalsko, kar je vseučilišče pri- imenovanju tudi posebno nagla- šalo.

Žene knjižničarke.

V Angliji je nastavljenih v dr- žavnih čitalnicah 2000 knjižničar- jev, med temi 850 žen. Razen tega je tudi mnogo knjižničark nastav- ljenih tudi na znanstvenih zavo- dih, na vseučiliščih itd. 60 čital- nic v Angliji, na Škotskem in Ir- skim vodijo žene samostojno.

Žene — obrtne nadzornice na Pru- skem.

Na Pruskem so leta 1900 uved- li tudi ženske obrtne nadzornice. V prvih dveh letih sta delovali 2 ženski obrtni nadzornici, leta 1908 jih je bilo pet, leta 1910 deset in pred kratkim so sklenili, ustanovi- ti še štiri nova mesta. To vsaka- kor spriduže, da so žene popolno- ma sposobne kot obrtne nadzorni- ce.

Žene — policijske stražnice.

V Norveški so uvedli ženske po- licijske stražnice in policijske in- špektorke, ki imajo nalogo poma- gati in varovati žene in otroke na kolodvorih, na cestah in v prista- niščih.

Žena v diplomaciji.

Miss Clodilda Lusi, advokatinja v Urugvaju, je bila imenovana za atašejinjo poslanstva.

Vrednost ženiniga dela

so uredili v Švico. Tam so sklenili zakon, po katerem ima zakonska žena pravico do tretjine moževega zaslužka. S tem delom sme popol- noma svojevoljno razpolagati.

Ljudske kuhinje brez opojnih pi- jač.

Lep uspeh je po 16-letnem de- lovanju doseglo žensko društvo v Curihu z ustanavljanjem ljudskih kuhinj, kjer ne točijo opojnih pi- jač. Društvo je začelo z malo ka- varno, v kateri je imelo prostora kakih 60 oseb in v kateri so stre- gle tri osebe. Danes ima društvo 11 ljudskih kuhinj, v katerih ne točijo opojnih pijač. — Vsakdanja frekvenca teh kuhinj je 10.000 o- seb. V svrhu postrežbe je nastav- ljenih 350 do 400 žen. Mali usta-

novni kapital v znesku 6000 fran- kov je bil sčasoma zvišan na en- milijon frankov.

Žene — otroci.

Angleška vlada je objavila re- zultate ljudskega štetja v Indiji. Zlute ljudskega štetja v Indiji. 250.000 majhnih deklic, ki so že omožene, čeprav so še le — pet let. Omoženih deklic je v Indiji dva milijona, pravih žen, ki dozdaj še niso dosegle 15. leta, šest milio- nov. Ta čudna dejstva povzročajo indijska navada, da mora oče ka- kor kmalu mogoče svoji hčeri ku- piti moža. Deklice se poroče v tem- plju in se po ceremoniji vrnejo k staršem. Še le v starosti dvanaest do petnaest let se "mlade sopro- ge" preselijo k svojim možem. Mi- lijone indijskih žen je že s trinaj- stimi leti mater s petindvajsetimi leti pa že babice.

Usode indijskih žen pač ne mo- remo zavidati, ker so sužnje svo- jih mož. Še žalostnejše je usoda vdov, čeprav je skoraj popolnoma izginila navada, da se da vdova po smrti svojega moža sežgati. Čim več trpi vdova, tem srečnejši je njen mož na drugem svetu. Vdove postanejo navadno pesalke v tem- pljih, poklic, ki ni drugega, nego "sijajna beda".

Tehnika.

Jan Zsczapanik,

Poljak, ki je bil prej učitelj in je sedaj šele 29 let star, si je vsled mnogih iznajdb pridobil tako ime da se je omožala posebna družba "Societe des inventions Jan Scze- panik et Co." Ta družba je dala na Dunaju Poljaku tri hiše na razpolago, ki mu služijo kot la- boratorij.

Ni dolgo temu, kar je Scze- panik izumil način, delati strojnimi potom patrone, katere rabijo v tekstilni industriji tkalci za iz- delovanje barvnatih, slikanih tkanin. Prej je bilo treba vzorec vsa- ke tkanine narisati v večjem me- rilu na kvadrirani papir in izreza- vati z roko nečiste majhne kva- drate, da se označi, kako naj se posamezne niti tko.

Sczapanik pa napravlja te pa- trone potom fotografije in je izum- tel poseben električni stroj, ka- teri prebije po patroni v eni mi- nuti 40 kart, ki služijo potem za tkalne stroje. Dosedaj je zamogel izurjen delavec napraviti le 20 takih kart v eni uri. Po Sczapani- kovi metodi se tedaj to, prej do- getrajno delo skrajša znatno.

Ta iznajdba je na navedla do- druge. Porabil je sistem tiskanja koloriranih slik s pomočjo le treh barv — rumene, rdeče in modre — s katerimi je mogoče napravi- ti vse možne nuanse vsakovrstnih barv, tudi za tkanine. Ker izde- lava svoje patrone s pomočjo stroja, dosega seveda veliko ek- saktnost in mu je omogočeno naj- krasnejše tkanine, za katere se je rahlo preje več mesecev, napra- viti s pomočjo rumene, rdeče in modre niti v malih urah.

Marconi in Korn.

Ko je l. 1896 Italijan Marco- ni prvič seznanil svet s svojo iz- najdbo brezžičnega brzojave, je vse strmel nad tem izumom. Da- nes smo se temu že tako privadi- li, da se nam kar čudno zdi, zakaj se ta iznajdba v praktičnem živ- ljenju ni že bolj razširila.

Kakor pri vsakem velikem izu- mu, je tudi tu potrpeti, da se ta, v principu enostavna stvar izde- la v toliko, da jo bo mogoče z ma- limi stroški vpeljati povsod.

Po Marconiju je nastopilo več znamenitih fizikov, ki so vsi na- delu, da izpopolnijo njega iznajd- bo. Tako bodo sčasoma vse ba- krene žice, ki večeje danes zem- ljo, postale brezpomembne. A že nastopajo zopet drugi veščaki, ki nam podarjajo nove iznajdbe, da izkoristimo z velikim trudom že napete žice. Tako je v Monako- vem dr. Artur Korn napravil a- parat, s katerim bo mogoče elek- tričnim potom na velike daljave fotografirati. Dr. Korn porablja za to kemični element selen (Se), katerega je l. 1817 iznašel šved- ski kemik John Berzelius.

Selen ima lastnost, da vodi elek- trični tok boljše ali slabše, če ga razpostaviš večji ali manjši raz- svetljavi. Če pošklija tedaj kdo z Dunaja telegrafskim potom fo- tografijo v Ljubljano, mora do- točnik na Dunaju svojo fotografijo pograbiti med kako lučjo in med kosom selena, ki je v zvezi z elek- tričnim tokom, takó, kakor bi čital posamezne vrstice kakor knji- ge. Če stoji temni del fotografije pred selenom, ne najde elektri- čni tok nobenega vzroka, kar je

dobro razsvetljeni selen dober vo- dič.

V Ljubljani bo tedaj zaporedno prihajal močan ali slab elek- trični tok, kar je odvisno od po- sameznih delov fotografije. Ti, ki si v Ljubljani, pa dobiš aparat, ki prejema z Dunaja prihajajoči tok in ki ti ga takorekó slika v njegovih posameznih nuancah.

Ta "dunajski" tok upliva nam- reč na nepretrgano vrsto elek- triških isker, katere razsvetljuje žrakoprazno stekleno cev. Ta cev je prepleljena s staniolom in čr- nim papirjem in ima le majhno odprtino, skozi katero uhaja svet- loba omenjenih isker. Tvoj aparat ti giblje pred to odprtino foto- grafski občutljivi papir ravno ta- ko, kakor dunajski prijatelj svo- jo fotografijo pred selenom. Tako dobiš torej isto sliko telegrafski- nim potom.

John Meiggs Ewen

si je patentiral posebno vrsto steklenih šip katere so na eni strani ploske, na drugi pa sestavljene iz trikotnih prizem. Ime tem šip- am je luxfer-prizme.

V naših navadnih šipah, ki so obojestransko paralelne ploske, se svetlobni žarek vsled večje je- drdnosti stekla le nekoliko odmak- ne od svoje smeri in zavame, ko pride iz stekla zopet v zrak, svo- jo prvotno smer. Vsled tega tudi opazuješ, v večji oddaljenosti od okna pa pride le tako malo svet- lobe v sobo, da je večjih že težko pisati ali čitati.

Pri Ewenovih šipah pa se zlomi žarek tako močno na notranjih strani, kjer so omenjene prizme, da razsvetljujejo sobo v celi glo- bočini. Po raznovrstni sestavi teh prizem je omogočeno na ta način vsako sobo popolnoma enakomer- no razsvetliti.

Zastopstvo Ewena na Nemškem ima lokal, ki meri 17 metrov v glo- bočini od okna. Ako je okno, ki razsvetljuje ta prostor, opremlje- no z navadnimi šipami, vlada na nasprotnem koncu od okna popol- na tema. Ako pa opremiš isto ok- no z Ewenovimi šipami, je na istem koncu tako dobro razsvet- ljeno, da zamoreš z lahkoto čita- ti in pisati.

Ta iznajdba je za izkoriščanje temnih tudi podzemskih pro- storov, kleti, skladišč itd. velikega pomena in so Ewenove šipe že silno razširjene po velikih mestih, čeravno so dane vsled patenta še dosti daleč.

Razne zanimivosti.

Krafft-Ebing.

Rodil se je leta 1840 v Mann- heimu v Nemčiji. Gimnazijske na- uke je dovršil v rodnem mestu, ter posejal vseučilišče v Heidelbergu in v Curihu. Že v Curihu je kazal živahno zanimanje za živene in duševne bolezni. Na dunajsko vse- učilišče je prišel leta 1863, kjer mu je bil učitelj slavni Billroth. Nato je nastopil zdravniško služ- bo v bližini v Illenau-u, in se na- stanil v Baden-Badenu kot specia- list za živčne bolezni. Nemško- francoske vojne 1870—1. se je vdeležil kot vojaški zdravnik v nemški armadi.

Po končani vojni, leta 1872 je deloval na širahurkam razširila

šou, kjer je bil izreden profesor psihologije. Tu je ustanovil psihi- jatrično kliniko, ki je kmalu za- slovela širom sveta.

Leta 1873 se mu je poverila rav- nateljska služba v bližini Feld- hof v Gradcu. Poleg tega je imel kot psihijater razsežno zdravniško klijentelo.

Leta 1880 je resigniral na služ- bo dunajskega ravnatelja ter kma- lu nato ustanovil v glavnem me- stu Štirске sanatorij za živčno bolne. V tem času je bil najbolj delaven na literarnem polju. V to dobo spada njegova "Psychopa- thia sexualis", ki se je razširila med zdravniki in laiki.

Objavil je nad 350 raznih član- kov, študij, in dr.

Leta 1889 je bil poklican na Du- naj, kjer je nastopil profesuro na vseučilišču na mestu prof. Meyner- ta. Predaval je psihijatrijo in neu- ropatologijo. Tu je dosegel svetov- no slavo. Njegova dela, ki so se po večini tiskala v Nemčiji, so mu donosala ogromne dohodke. Poleg tega je imel bogato privatno prak- so. Spolno abnormalne aristokrate in kneze daljnih in domačih dežel je šel med svoje paciente. Živel je sijajno: v počitnicah se je vo- zil v severne kopeli v Ostende in Skandinavijo.

Spomladi leta 1902 je začel bo- lehati ter odločil profesuro in vo- dstvo živčne klinike na dunajski občni bolnici. Cesar mu je podelil v znak priznanja komturni križ

Franc Josipovega reda.

Preselil se je v Gradec, v sana- torij v Maria Gruen. Njegova nev- ralgična bolezen pa se je stopnje- vala. In veliki učenjak, ki je bil trpečen glasovni neštetočkrat s svojim znanjem ter s svojo ljube- zničevstvom drag pomočnik, je sam umrl.

Rekruti.

Albany, N. Y., 28. marea. — Zvezna naborna komisija je da- nes potrdila k mornarici 19 ml

Kje je pesnik?

Odgovor na včerajšjo sliko: Obrnite sliko na levo stran. — Obraz tovarišice je ob desni roki deklice.

NAJBOLJA TEGOVINA OPOJ- NIH PIJAČ V AMERIKI.

Naročite vse pijače pri nas po pošti. Ekspres vam jih prinese v hišo.

Rd. ri. Whiskey... \$2. \$2.50 \$3.00
Bel. ri. Whiskey... \$2. \$2.50 \$3.00
Rum (rdeč)... \$2. \$2.50 \$3.00
Gin ali brinjevec... \$2. \$2.50 \$3.00
Kimel... \$2. \$2.50 \$3.00
Anisette... \$2. \$2.50 \$3.00
Rozolijo... \$2. \$2.50 \$3.00
Vinski spirit... \$3 \$3.50 \$4.00
Vina sladka ali kisle... \$1. \$1.50 \$2.00
Pisite po natančni cenik whi- skeya, vina, okrepčujočih pijač itd. Plačamo prevoz pri vseh na- ročilih za \$5.00 ali več vshodno od Mississippi reke. Naročite tiskovi- ne, zalepke, zidne koledarje, kupi- ce za žganje, odpirake, vse dobite brezplačno z naročilom.
Denar pošljite po pošti ali v pri- poročnem pismu.

C. F. ZARUBA & CO.
513 THIRD AVENUE
Dn. G. E. — Pittsburgh, Pa.

deničev, 16 pa v rezervu. V vzhod- nem delu države New York pa so jih potrdili 34.

Gerard bo govoril o Rusiji.

James W. Gerard bo govoril v petek zvečer v National Arts Club o ruski demokraciji in o a- meriskem uplivu na zadnjo revo- lucijo. Govoril bo tudi o poseb- nostih nemške "kulture".

PROŠNJA.

S potrjim srcem se obračam do usmiljenih prijateljev in znancev po širni Ameriki, kateri naj bi mi pomagali rešiti mojega brata Janca Logar iz državnega zapo- ra v Columbusu, Ohio, kjer se nahaja že štiri leta radi osebe, ki ga je hotela izkoristiti za nje- gov težko prisluzhen denar. Poseb- no se pa obračam s to prošnjo na ožje rojake, ki so doma iz občine Rakel, da mi pomagajo pri brat- ov rešitvi. Vsek najmanjši dar bo hvaležno sprejet in vsakem že naprej zahvaljujem. Prispevki naj se pošiljajo na naslov:

Anton Logar,
Box 461, Monongahela City, Pa.
ali pa na:
John Gabrenja,
5713 Prosser Ave., N. E.
(28-30—3) Cleveland, Ohio.

ALI SE UČITE ANGLEŠČINO?

Ali vam ni znano, ako ne znate angleško govoriti, da ste vedno tuje v tej deželi? Nam je znano, da človek, ki govori deželni je- zik, si lažje pomaga do boljše slu- že. Pišite za pojasnila na:
Slovensko Korespondenčno Selo,
6204 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slo- venski zdravnik, ki deluje v Pittsburghu. Ime ima izredno veliko prakso v zdrav- ljenju najhuj- ših bolezni. Svoje ali za- strupljene krvi zdravi s glasovi- ce. Imate mogoče ali mehurčke po te- lesu, v grlu izpadanje las, bolečine v kosteh, bradice in izdajali vam bo se- ne. Če kakele, ker ta bolezen se ne le- zi, izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavac ali tri- per in tudi vse druge posledice, ki na- stanejo radi izrabljivanja samega sebe. Evidente celi, ki vodi le mehurja na- zdravim v kratkem času. Hydrocele ali- ko odpravim v 24 urah in sicer brez- operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bole- tne v kriku in hrbtu in vsakihi tudi pri mučanju vode, odpravim s g- to kline. arčebo, skrofile in druge kožne bolezni, ki nastajajo vsled nečiste kri- v odpravim v kratkem času in ni potreb- no ležati.

BOLEČINE V HRBTU,
BOLEČINE NA STRANEH,
REVMAATIZEM,
OHROMELOST KOSTI,
ZBADANJE V KRIŽU,
ZBADANJE V HRBTU,

eno vspešno zdravilo, ki se imenuje

REMO

ŽLIČNO ZDRAVILO
PROTIPROTINSKO

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice \$2.80, šest steklenic, vspešno in po- palno zdravljenje celo pri zanemarnih slučajih, celo zdravljenje stane \$5.00 s po- štnino vred.

"Vi lahko pišete meni z ozirom na katerokoli bolezen in prejeli boste najboljšo po- jasnilo in ostalo bo popolno- ma tajno."

NAROČILO.

Tem potom naročam... steklenice REMO PROTI- PROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILO in priložim \$.... in.... centov,

Ime.....
Naslov.....

NAZNANILO.

Slovensko pevsko društvo "Pre- šeren" v Pittsburghu, Pa., nazna- nja vsem slovenskim pevovodjem po širni Ameriki, da je pri nas prazno mesto pevovodje in če ka- terega veselijo prevzeti to mesto, naj se takoj javi. Več pojasnil pisnimim potom. Vse ponudbe morajo biti poslone do 11. aprila 1917. Pisma se naslovi na:

Slovensko pevsko društvo
"Prešeren",
c/o K. S. Dom, 57. & Butler Sts.,
Pittsburgh, Pa.
(4x 27&30—3 3&6—4)

Izborna prilika.

St. Helena farne se nahajajo pri postaji Atlantic Coast Line Railroad, v bližini mesta Wilmington, North Carolina, in so oddaljene samo par ur vožnje od Washington, D. C.

Farne, katere mi nudimo, so zelo pripravne ter se nahajajo v rodovitni sosedki kjer sta cerkev in šola in kjer je naseljenih že pre- cej avstrijskih farmerjev. — Vsled tega se bo vsak naseljenec počutil tam kakor doma.

Veščaki ameriškega poljedelskega departementa, so preiskali zemljo farm, katere imamo naprodaj, ter izjavili, da je zemlja izborna in prvovrstna. Na teh farmah se lahko pridela na isti zemlji vsako leto tri različne letine. Farne, katere prodajamo, merijo deset do dvajset akrov, so obdelane, in na vsaki je hiša, ki je pripravljena za takojšnjo bivališče.

Cene so zelo zmjerne; vnaprej se plača malo svoto, ostanek pa tekom petih let.

Vsakemu kupcu damo kupno pogodbo, lastninsko pravico pa ta- koj, ko je farma plačana.

Če si hočete ustanoviti svojo bodočnost in svoje družine, če ho- čete neodvisno živeti, imate zdaj priliko izbrati si

DOBRO IN DOBIČKANOSNO FARMO,

na kateri boste vi in vaša družina preživeli ostanek svojega življenja.

Da vam to stvar olajšamo, bomo napravili 17. aprila 1917 drugo ekskurzijo onih, ki si žele nabaviti farmo. Vožnja bo zelo znižana, in povabljen je vsak, kdor bi rad videl naše farne. Farne vam ni treba kupiti toliko časa, dokler ne boste popolnoma zadovoljni z vsem, kar vam bomo pokazali.

Zategadelj si

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

JOS'PH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

JOE J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

EDWARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. E., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni ODBOR:

UDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

RANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

RANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne priloge, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
loške pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
odgovarjalo.

Državno glasilo "GLAS NARODA"

Juan Miseria.

(JANEZ NEVOLJA.)

— POVEST. —

Španski pisatelj P. Luis Coloma.

(Nadaljevanje.)

Se eno potezo, predno skončanim se bo udela kakor morda, ki jemlje sijaj, drugim pa kakor stalo, ki ponižnost tega menija še višje povzdiguje. A narisati jo moramo, ker naše osebe niso ustvarjene od domisljije, ampak vselej posnete po naravi.

Ta človek, ki je zamenjal svoj imenitni stan z rujavo kapucinsko obleko, ki nikoli ni drugače ušil kakor samostansko ali jetniško hrano, ki je zakrpano meniško kuto hranil za smrt, dokler je ni ob hudi zini dal prezeblenu jetniku; on, ki je spal na klopi in ki je za vzglavje imel veliko knjigo, v katero so zapisovali v njegovem samostanu denarje, ki jih je ljubezen prinesla, pa tudi ljubezen razdala; ta človek je šepetal, kadar je naslonil trdno glavo na to knjigo, z zadovoljnim in ponosnim glasom:

"Spim na milijonih!"

Po vsem tem, kar smo povedali, si bralce lahko misli, da je bil prvi, ki je Janeza obiskal, pater France. Vendar ga je Janez sprejel s tisto nevoljo, ki so jo znali marsikje med ljudstvom zasejati proti duhovščini modernih revolucionarjev, ker vedo, da je ta vez med Bogom in verniki njihovim hudobnim namenom najbolj škodljiva. A ta nezaušnost je Janezu prav hitro izginila, ko je videl pred seboj patra, polnega ljubeznivosti in dobrote. Janez je bil staremu gosposu prav iz srca hvaležen za njegovo nesebično ljubezen, ker ga je hotel tolažiti v teh strašnih jetniških urah, njegova uboga jetnika, ki so ga razpili za ubijalca.

Patru je velika in dolgoletna skušnjava izšla, da je znal jako dobro presojati vest zločincev, in zato se je vselej, kadar je govoril z Janezom, skrbno varoval, da ne bi omenil onega hudodelstva, ki je mislil, da ga je Janez storil: in je tudi in pater je dobro vedel, da jetnik le stežka pove spovedniku, kar pred sodnikom trdovratno taji. Skušnja ga je učila, da se takrat, ko je razsodba že razglášena in ko je jetnik vsak up odvet, da se takrat pred božjim sodiščem ravno tako trdovratno laže, kakor prej pred človeškim, in da dostikrat misli s to lažjo podpreti laž pri sodišču.

Za enkrat mu torej ni drugoga preostajalo, kakor da si je skušal pridobiti zaupanje Janezovo; za pozneje si je prihranil, da ga pripelje do tega, da se spove in slika se onega hudodelstva.

"Ni izgubljena duša!" je rekel sam pri sebi ves vesel, ko je opazil poštenje in odkritost, ki se je razodevala v vseh Janezovih besedah. "Ta nujna je zarasla s trnjem in plevelom; kadar bo opleta, ne bo brez obilnega sadu."

Kmalu je zavladalo med njima najiskrenejše zaupanje in kapucin je začel jetnika poučevati o katekizmu, ki je bil nesrečnemu fantu le malo znan. In ko je opazil, kako lepega značaja je Janez, se je čisto propustil svoji naravi in govoril izbrano in skoraj vzvišeno. Tudi tega se je naučil iz skušnje, da nadomešča lepo srce pri marsikaterem preprostem in nevednem človeku omiko in izobraženost ter da preproste ljudi iz južnih krajev bolj prime in preveri ona vzvišena zgovornost, ki se obrača na srce, kakor pa neoglajena govornica, ki se obrača naravnost na razuma.

IX.

"Oče", je rekel Janez tisto jutro, ko je državni pravdnik predlagal zanj smrtno kazen, "že solza v očeh mi je zmanjkalo, da bi se jokal."

"Jokaj, Janez, jokaj; zakaj Bog šteje tvoje solze, da ti jih v nebesih poplača."

"Poplačaj Oh, marsikaj mi bo imel tam plačati, saj mu nisem tukaj nič dolžan."

"Ne govori tako, Janez! Že ne hvaležnost do ljudi je hudobija, ne hvaležnost do Boga je pa nekaj groznega... Bog ni človeku ničesar dolžan; življenje, ki mu ga da..."

"Življenje! Saj ga nisem prosil in, oh, da mi ga nikoli ni dal! Komaj sem začel živeti, mi je že umrla. Zdaj imam te štiri stane, potem vesala in potem..."

In prvi so se mu vzdignile, izšlo se mu je strašno ihtenje, kakor bi zarjul ranjen lev. Z obema rokama je zakril obraz in ječal je prevzet od bolečine in jeze, od potrnosti in onemoglega sda:

"Ali je to pravično, gospod? Naj mi pove, kdor more, kje je Bog, naj mi pove!"

"Tiho bodi, Janez, tiho; pravičnik ne bo mogel upreti svojemu stvarniku!... Kje je Bog, vprašaj? Poglej ga v teh solzah, ki ti vrejo iz oči; glej ga v tem naključju, — ne naključju, ampak naklepu, — ki je pripeljal mene sem, da prinesem tvoji duši svetlobo in tvojemu srcu miru."

"Oh, gospod, vi ste tako dobri, in res ne pozabite revežev..."

"Ne, ne, dragi moj! Jaz nisem dober; dobi so nauki, ki se jim držim. Dober je Bog, ki pravi: Pojdi v mojem imenu, isči nesrečnega sra, ranjene duše in zdravi jih; balzam je vera. Išč! Zapelja te duše in jih dvigaj; pot je odpuščanje, ki ga smoti deliti v mojem imenu... Janez, si ne zaupaš v Boga, zato se mu držeš očita-

ti nepravilnost in neusmiljenost, da bi se sam zdel nedolžen in dober... Pomisli najprej, kaj je Bog, potem poglej, kaj je človek, in obtoži Ga, če si upaš!"

Janez je zvesto poslušal duhovna, ki mu je segel s svojimi živimi besedami globoko v ubopano srce. — Pater France je nadaljeval:

"Ne dvomi nikoli, Janez, zakaj dvom mori... Ta Bog, od katerega ti zahteva račun, ta Bog je najvišji Gospod; nad Njim ni ničesar. On je začetek in konec... Povzdigni svoje oči, neumnež, in glej Njegovo ime zapisano s zvezdami na nebu! Boga ti omanjajo je zemlja, ki rodi tvoj živč; Boga ti omanjuje voda, ki gasi tvojo žejo; Boga ti omanjuje zrak, ki polni tvoja pljuča; Boga ti omanjuje ogenj, ki daje gibčnost tvojim udom... Junastvo, čednost, oni dogodki, o katerih pravijo, da so od božje previdnosti, vse to ni nič drugega, kakor nebesa, ki se odpro, da pošljejo žerrek božje luči na zemljo. Tam je On, v katerem se odseva vse stvarstvo tako natančno, kakor obraz v ogledalu... In to božje Bitje, iz katerega vse izvira, kar je, ta Bog da ti mora račun dati!... Ti človek! Ti drobtina človeška! Oh, Janez, ne več ne kaj je človek, ne kaj si ti!"

Janez je povesil glavo; mogel na beseda patrova ga je pretresla.

"Človek je kup zemlje, in slabe zemlje!" je rekel ponižno. "Prav praviš, Janez, da je človek kup zemlje, in slabe zemlje, če ne, pa odprj grob, ako se držeš, in preišči ga. Teda ako se ozreš od prstnega ogrinjala in premišljuješ tisti dihi božji, tisti dihi večnega življenja, ki oživlja ono prst v podobi mesa, kosti, kit in živcev, potem boš videl, kako postane človek, ki v svoji omejenosti ni dosti več kakor nič, naenkrat tako velik, da se združuje z Bogom. In zakaj? Ker ima dušo!"

"Dušo!" je zaspetal Janez z nekim strahom. "Neki brivec mi je pravil, da je že marsikateremu bolniku kri pušal, pa se nikoli ni videl, da bi duša skozi rano pogledala."

"Ta človek je govoril kakor norci; nihče ne vidi besede, in ves svet jo sliši; tako je tudi duša, čuti in sliši se nekako, vidi pa ne... Gorje tebi in vsem nesrečnim, da ni neumrljive duše! Zakaj gotoj bi bilo res, kar pravi Job: Hudobni živi zdrav in močan, bogat in srečen; revni pa živijo v grenkobi sra brez nobenega dobrega, in vendar bosta oba počivala v zemlji in črvi ju bodo pokrili. — Ne, Janez, Bog je dal človeku neumrljivo dušo, ki gospodari in kraljuje nad prostovoljo, s katere voli med dobrim in slabim in si zasluži plačilo ali kazen... Torej dobro! Ni človeka, pa naj bo še tako brezbožen, da ne bi bil nikoli v svojem življenju kaj dobrega storil, in ni ga človeka, ki bi bil tako pravičen, da nikdar ni padel. In ker pravi človek boža ne pusti nobenega greha brez kazni in nobenega dobrega dela brez plačila, glej, zato se hudobnemu dobro godi, ker prejme plačilo za svoja dobra dela na zemlji, kakor bo na onem svetu prejel kazen za svoje hudobije, ako se ne spokori. Pravični pa trpi na zemlji in se tako pokori za svoje zmore, ker ga drži po koncu upanje na plačilo, ki ga čaka v nebesih pri Bogu. Zato jaz trdno verujem, kadar je hudobnost stalno združena s srečo, da je to znamenje večnega pogubljenja; kadar je pa čednost združena z mnogimi težavami, da je to znamenje večne sreče. Toda, sinko moj, to je ena izmed tistih resnic, ki groznika prestrašijo, in zato se zatekajo hudobni h krivemu nauku, ki taji Boga in dušo. Ne maraj verovati, samo da se otresejo strašne misli, kaj bo onkraj groba. V resnici pa ne nehaajo verovati, ampak samo bojijo se verovati, ampak samo bojijo se verovati, božjo se večnosti, ki jo čutijo pred seboj; napuh jih znati, da vzamejo prevare upornega sra za resnične dvome, porojene iz razuma, in ker bi radi sami sebe preslepili, pridejo do najbolj čudne izmed vseh prevar: verjamejo, da ne verujejo... Pa pridura in jih pokliče v grob, ob vrata one večnosti, ki so jo tajili, in takrat potopi ta grozni klje nji hovo zaslepljeno dušo v neskončen strel pred neznanim, in hudobnež preklinja in umre; zakaj smrt je navadno le odmev življenja, in odmev samo ponovi, kar je slišal. Včasih pa napuh obnemore in se uda, in srce brezbožnikovo se odpre in kliče na glas Boga, ki ga je razžalilo. In zatrti, raz-

žaljeni Bog pride k njegovi smrti postelji, da mu obriše solze in utolaži dušo; telesu odkaze posteljo v zemlji, duši pa pot v nebesa; nad telesom postavi križ, duši pa daruje nebesko krono... Ah, v Njegovi neskončni sreči je za Boga gotovo največje veselje: človeku odpustiti!"

"Češen bodi!" vzklikne Janez nehote.

"Češen bodi!" ponovi pater ganjen.

Janeza so te misli prevzele; molčal je, kakor človek, ki je vajen trde teme, pa naenkrat zagleda mlo svetlobo, v kateri vidi vse stvari jasno pred seboj. Nekaj časa sta oha molčala, potem pa je spregovoril Janez:

"Povejte mi vendar, kako je to, da se Bog, ki je tako velik, tako močimen, da človeka strah prevzema, neprenehoma bavi s človekom, ki je tako majhen in tako reven?"

"To ti bo pokazala Njegova neskončna dobrotljivost, ki skrbno in dan za tako revno in minljivo stvar, kakoršna je človek... Bog je neskončno bitje in neskončen um; On spozna in vidi vse v eni sami misli. Ta misel je ena, pa neskončna, in ni nič drugega, kakor On sam. Z enim samim pogledom vidi visoke in nizke, velike in male, in ravno tako lahko je Njemu, da obenem vidi, kaj dela črvček in kaj mogočen kralj, kakor v studenu od solnceu obenem odseva mogočni topol in skromna vijolica, ki raste na njegovem bregu."

"Res je!... Res je!" vzklikne Janez, kakor da mu je rešena uganika. "Kdo je tako učen, da te stvari čisto razume?"

"Nič naj te ne skrbi, zakaj Bog ima rajše svete kakor učene, in če si želiš svetosti in ačestnosti, prosti rajši svetosti. Slava pred Bogom ni slava pred ljudmi; slava pred Bogom povzdigne sra, ljudska slava pa slepi oči. In bolj se sklada v Njegovo neskončnostjo: Za hvaljen bodi Bog, ki privre reveža iz sra na sramu v njegovi kočici, kakor pa veličasten slavo spev iz osamljenosti. Pri Njem velja več usmiljena solza, ki jo potoci revež, kakor pa razbojnana mloščina modernega človekoljubja. Oh, v nebeskem kraljestvu se zadnji prvi, in kar tukaj z bobni in trobentami slavijo, je tam navadno ponarejen denar brez veljave. In da boš videl, kako Bog ljubi tiste, ki so priprosteja duha, pa bogatega sra, ti bom povedal eno izmed tistih prelepih povesti, ki najvišje nauke tako lepo razložijo, da jih mladi in stari morajo umeti. — Bila je revna vdova; imela je edinega sina, ki ga je ljubila bolj nego vse na svetu; ta otrok je bil tako nedolžen, tako dober, tako pohleven, da ga je moral vsak rad imeti in ne samo mati; toda obenem je bil tako slabe glave, da ga ni bilo mogoče ničesar naučiti, ker je imel premalo razuma in spomina. Mati ga je dala v šolo, pa nič se ga ni prijel; hotela ga je dati v službo, pa ni bilo nič boljše in močnejši so ga zapodili, ko so se naveščali iz njega burke briti ter ga zasmehovali. Uboga in nesrečna mati je iskala tolažbe in jo je našla pri spovedniku, častitljivem menihu; prosila ga je, naj govori pri svojem priporju, da bi sprejel njenega sina v samostan za brata. Dobri pater je to storil in deček je vstopil v samostan. Pater je začel svojega priporčenca poučevati v veri; prve nauke mu je vcepil pobožna mati; pa ubožec se ni mogel ničesar drugega naučiti, kakor le tri kratke molitvice: "Verujem v Boga, upam v Boga, ljubim Boga!" Ko je preteklo leto poskušnje, so sklenili ga odpustiti zaradi nesposobnosti; ker je bil pa tako postrežljiv, tako mil in ponižen, da so ga vsi menihi radi imeli, in ker se jim je uboga mati smilila, so ukrenili, da naj še ostane pri njih in poma-ga vrtarju pri delu. Kadar je opravil težka in utrudljiva dela, ki mu jih je nalagal vrtar, so ga videli iti v cerkev, kjer je cele ure preklekal, namesto da bi šel spat in počival. "Kaj neki dela?" so se govprševali novici; "ne zna ne brati, ne moliti, obredov ne razume in cerkvenih molitev tudi ne." Iz gole radovednosti so se nekoga dne skrili, da bi videli in slišali, kako svoj čas zmutil, in videli so, da ni delal drugega, kakor neprestano z veliko gorečnostjo ponavljal: "Verujem v Boga, upam v Boga, ljubim Boga!" Čez nekaj let ubogi brat umrje tako tiho, kakor je živel; najli so ga na slavnici mrtvega, mirnega obraza in s prekritimi rokami. Pokopali so ga kakor nedolnega otroka. V kratkem se ni

Naročite žganje in vino za bližajoče se praznike

od dobro znane trgovke

BREMAN & OSGOOD

112 Fullerton Street, Pittsburgh, Pa.

Pišite po cenik, naročilni list in zalpke.

Pazite na naš veliki oglas v četrtkovni številki tega lista.

več poznalo, kam so ga pokopali, razum po solzah, ki jih je točila na grobu uboga mati. Pa čez nekaj časa so videli ljudje, da je pognala na tistem grobu sama od sebe prelepa lilija; prišli so pogledat in strme so videli, da ima bela cvetlica na vsakem listu en napis v zlatih črkah, in ti napisi so rekli: "Verujem v Boga, upam v Boga, ljubim Boga!" Izgreblji so zemljo in videli so, da je pognala cvetlica svoje korenine ravno iz sra onemu ubogemu bratu."

Janez je poslušal patra nepremično, prekrizanih rok, z zaprtimi očmi in povešeno glavo. In ko je moč končal, ga je vprašal s tresočim glasom in solznih očih:

(Dalje prihodnjič).

VSADKO IMA PRILOŽNOST

postati neodvisen in prodajati pridelke, mesto jih kupovati v neznosni draginji.

IZVANREDNA PRILIKA.

80 akrov kmetija, dobra zemlja, 45 akrov izčiščene, ostalo je gozd, vse ograjeno, dobra hiša, hlev, nekaj sadja, fina lega, 2 do 3 milje do mesta, železnice, pošta doma. Kupi se prav poceni vadi družinskih nesreč in takoj dobi posestno last.

DALJE

80 akrov najfinije zemlje v državi Missouri, 5 akrov skoro čistih, 40 akrov les ves mrtev, drugo gozd, vse se čisti za oranje, po \$7.00 do \$8.00 na akro; izvrstna lega Z malim denarjem se napravi najboljša kmetija. Kaj se lah-ko napravi tukaj, pogled tukaj, saj je polje s pšenico.

Oha kosa prodam tako le: Vprašajte za ceno sosednje zemlje pri vseh lastnikih, ko ste vse pregledali, potem odijem polovico od najcenejše cene in boste plačali za ta dva kosa.

Za enako zemljo se je plačalo v letu 1916 za najemnine več od akra kot lahko kupite to zemljo, da bo vaša last. Izplača se priti pogledat to ponudbo.

FRANK GRAM,

(26-3-7-4) Naylor, Mo

Pri

DAI.MATIN.KI-CALIFORNIJSKI VINARSKI ZADRUGI

140 Liberty St., New York, N. Y.

Kupujejo se danes vsi oni, ki oznaajo dobro naravno kapljico;

VSI, ki nečejo piti nič drugega, kot pravo domačo kapljico;

VSI, ki so ozdraveli in potrebujejo moči;

VSI, ki jim primanjkuje krvi in da dobijo kri, treba jim je pravega naravnega vina iz grozdja.

VSI, ki poznajo naravno vino in žganje in nečejo, da se jih slepi z ponaredbami;

VSI, v splošnem, ki hočejo obdržati svoje zdravje;

VSI oni, ki se niste poskušili našega blaga pišite se danes na:

DALMATINSKO-CALIFORNIJSKA VINARSKA ZADRUGA

40 Liberty St., New York, N. Y.

Sod od 52 galon samo \$26.00.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 galon \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je vtič tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem

S. JACKSON

Box 161 St. Helena, Cal.

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST,

622 PENN. AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, specialist že čez 20 let. Ako imate tajne bolezni, syphilis, čankar, krpavico, izgubo semena, bolno krl, nervoznost, želodce, ledice, mazuži, revmatizem in druge bolezni, uprašajte za nasvet Dr. Rosenthala in povedati vam bo če ste ozdravljivi.

POSEBNA PONUDBA samo za kratke čas 2 dolarja na teden. Ako niste zadovoljni z mojo postrežbo vrnem 2 dolarja.

Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobi iz Evrope, Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On želi zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

ustanovljen v Pittsburghu čez 20 let.

Uradne ure: tedensko od 9. zjutraj do 5. pop. Ob četrtkih in sobotah od 9. zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. zjutraj do 3. popoldne. Govori se Slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrečite in obržite to objavo.

Kater je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regala, godbene instrumente, kape itd., ali pa kakor potrebujete oro, različne, privlačne, pretrane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas na eno vprašate. Upravičeno vas stane le 2c pa si boste prihranili dolarje.

(Velike, red vrt posiljamo brezplačno. Pišite pros)

IVAN PAJK & CO.,

456 Chestnut St., CONEMAUGH, PA.

CENIK KNJIG

katero ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

31 CORPLANDT ST NEW YORK N Y

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan	—50	Pregledanje indijanskih misi-jonarjev	—40
Cerkvena zgodovina	—70	Prinec Evgen Savojski	—25
Poljedelstvo	—30	Prisega huronskega glavarja	—40
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	—15	Revolucija na Portugalskem	—30
Postrežba bolnikom	\$1.00	Repeštev	—25
Sadereja v pogovorih	—20	Ribičev sin	—15
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—50	Rodbinska sreča	—50
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—50	Roparsko življenje	—25
Srednji katekizem	\$1.50	Sita, mala Hindostanka	—25
Trina os in trioreja	—40	Socializem	—25
Učna živinoreja	—40	Socializem	—25
Učni kletar	—30	Socializem	—25
Učni kmetovalec	—50	Socializem	—25
Veliki slovensko-angleški tolmač	\$2.00	Socializem	—25
Venček Častit	—25	Socializem	—25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Amerika ali povsod dobro	—20	Sherlock Holmes:	—15
Cesar Jožef	—30	V rakvi kraj bombe	—15
Evstahija	—20	Zaklad kupčevalca s sužnji	—15
Ibdi z orožjem	—50	Ena sama kaplja črnja	—15
Hedvika	—25	Grob v svetlini	—15
Hildegarda	—25	Gospa s kanarskim briljantom	—15
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—20	Kako so vjele Jacka razparača	—15
Iz raznih stanov (posnice)	—20	Londonski ponarejalci denarja	—15
Jama und Dobruša	—20	Plemić	—15
Jaromil	—20		
Juri baron Vega	—25		
Kako vzgaja usoda	—40		
Kraljičin nečak	—40		
Kraljevič in berač	—40		

DOSTOJEVSKI:

Mladenici

Za GLAS NARODA J. T.

(Nadaljevanje).

— Meni se pa zdi, da se že resno pripravljate na to. Zdelo se mi je, da se res boji, da je ne bom pustil iz sobe. — Jaz vam bom sam odprl vrata — sem nadaljeval. — Jaz vas ne bom več vstavljal. — Toda, samo nekaj. — Če mi hočete izkazati veliko veselje, vas prosim, da ostanete. — Ona me je debelo pogledala in sečila. — Kakšna druga bi jazno odšla in zaloputnila vrata za seboj, vi ste pa ostali — sem rekel boječe. — Vi niste do danes še nikdar tako govorili z menoj. — Doda sem bil vedno preboječ. — Svoje boječnosti nikakor nisem mogel premagati. — Ali še vedno mislite, da govorim v mrzlici? — Ne, motite se. — Jaz sem čisto zdrav. — Ona se je še vedno smejala. — Dovolite mi samo eno vprašanje. — Katero? — Povejte, če mi boste odkritosrečno odgovorili? — Da, bom. — Torej, poslušajte: ali me tudi vi smatrate za špiona? — Tedaj je vztrepetala po vsem telesu in kri ji je šinila v lica. — Ne, Katarina Nikolaevna, nikar mi ne odgovorite. — Premislite vse, kar vam bom zdaj povedal, in potem sodite. — Oprostil sem se bil vseh verig in sem plaval v zraku. — Pred dvema mesecema, saj se še spominjate — sem stal pred vratmi — sem ji pripovedoval — in vi ste se pogovarjali s Tatjano Pavlovno o onem pismu. — Jaz sem nemudoma planil v sobo in odkril svojo skrivnost. — Da, in kaj se je zgodilo? — Vam je bilo takoj znano, da nekaj vem. — Vi ste iskali važen dokument in ste se marsičesa bali. In rečem vam, zdaj na tem mestu, da vaša bojazn ni bila neupravičena. — Ta dokument je v resnici. — To se pravi. — bil je. — Jaz sem ga videl. — To je bilo pismo, ki ste ga vi pisali Androniku. — Ali ste vi videli to pismo? — Je vprašala razburjeno. — Kje ste ga videli? — Krafft mi je pokazal. — Oni Krafft, ki se je ustrelil. — Res? — Ali ste sami videli pismo? — Kje je zdaj, kaj se je zgodilo žnjim? — Krafft ga je raztrgal. — V Vaši navzočnosti? — Ali ste sami videli? — Da, v moji navzočnosti. — Gotovo ga je hotel uničiti pred svojo smrtjo. — Jaz tedaj še nisem vedel, kje se bo ustrelil. — Torej je pismo uničeno? — O, hvala Bogu! — Jaz je nisem nalagal. — To se pravi, jaz ji nisem govoril resnice. — To se pravi, pismo sem imel jaz, in Krafft ga ni nikoli imel. — Toda lagal nisem. — Kajti ko sem ji rekel, da je pismo strgano, sem trdno sklenil, da bom pismo še isti večer sežgal. — Če bi imel pismo tedaj slučajno pri sebi, bi ga potegnil iz žepa in ga ji dal. — Toda nisem ga imel pri sebi, pač pa v svojem stanovanju. — Sicer, morda bi ga ji pa vsoeno ne dal. — In ker je že tako — sem govoril navdušeno — mi povejte, če ste me samo zastranega privabili sem, da mi je kaj podrobnejšega znano o tem dokumentu. — Počakajte, Katarina Nikolaevna, ne govorite, predno jaz ne izgovorim do konca. — Po pravici vam povem, da sem bil vaš sovražnik, vaš velik sovražnik, predno vas nisem poznal. — Zdal pa nisem vedel. — Zdal ne vem, odkar sem spoznal vašo plemenito dušo. — Jaz moram vedeti resnico. — Na vsak način. — Pod vsakim pogojem. — Povejte mi, še enkrat vas vprašam: — Ali ste bili samo zato prijazni z menoj, da bi kaj natančnejšega izvedeli o dokumentu? — Povejte mi, Katarina Nikolaevna. — Govoril sem tako kot govori uradnik s kmetom: oblastno in močno. — Da, ravno zastranega — je odgovorila mirno in komaj slšno. — Tako torej? — sem odvrnil. — Da, in oprostite mi, da je bilo tako. — In ko je to izpregovorila, je razprostrla roke kot da bi me hotela objeti. — Na vse sem bil pripravljen, vse sem pričakoval, samo tega ne. — Ali torej res izprevidite, da ste mi delali krivico? — Da, to sem že dolgo časa čutila, danes sem vam pa povedala. — Vesela sem, da sem mogla izpregovoriti te besede. — Že dolgo časa ste vedeli? — Zakaj mi pa niste prej povedali? — Zakaj me pa niste vprašali? — Tako odkrito in neovirano kot ste me vprašali sedaj? — Ne vem — sem odvrnil. — Saj vendar vse več o pismu — bi mi rekli. — Zakaj glumiš? In jaz bi takoj vse povedala. — Da, jaz sem se bal. — Pripoznati moram, da vam nisem veliko zaupal. — In seveda: jaz vam nisem zaupal, vi pa meni ne. — Da, res je. — Jaz nisem zaslužila vašega zaupanja. — Oh, vi ne veste, kaj se je že zgodilo? — Kaj se je zgodilo? — Ali me boste mirno poslušali? — Da, kaj se je zgodilo? — Oh, to pismo — je nadaljevala — je bilo najgore in najbolj lahkomišljeno dejanje mojega življenja. — Ker nisem vedela, da bo prišlo to pismo v roko zlobnim ljudem, sem imela dovolj vzroka, da sem se bala. — To pismo bi napravilo tudi nanj strašen utis. — In jaz sem uverjena, da bi me nehal ljubiti. — Oprostite mi, prosim vas. — — Sram me je pred vami. — Zakaj bi se sramovali pred menoj? — Moj Bog, kaj sem napravila, kaj sem napravila? — To ni bila več lahkomišljnost, to je bila že zlobnost. — Nikar se ne razburjajte. — Vrajete, da sem v življenju srečala samo dva možka, s katerima sem lahko odkrito obsevala. — Prvi je bil moj pokojni mož, drugi pa... Saj veste, koga mislim. — Versilov! — sem vzdihnil. — Napeto sem poslušal, kaj mi bo odgovorila. — Da, jaz sem ga zelo rada poslušala. — In tudi precej odkrito sem govorila žnjim. — Toda.... — Kaj toda? — Toda on mi ni vrjel. — Vrjel vam ni? — Ne. — Pa ne samo on. — Še nikdar mi ni nihče verjel. — Toda Versilov, Versilov! — Pa ne samo to, da mi ni vrjel. — On je bil prepričan — je nadaljevala s ponolovnim nasmehom — da sem jaz zmogla vse te stvari. — Meni se zdi, da nimate nobene slabe lastnosti. — Jaz pa vem, da jih imam par. — Versilov vas zato ni razumel, ker vas ni ljubil — sem vzdihnil in sem čutil, kako so se mi zaskrile oči. — Nikar ne govoriva več o tem človeku — je rekla in zamahnila s roko. — Zdal je pač, da grem.

— Počakajte.

— Da, počakala bom, da mi odgovorite še na eno vprašanje: — Ali mi odpustite, ali ne?

— Jaz da bivaam odpustiti? — Poslušajte, Katarina Nikolaevna, ali je res, da se boste poročili?

— Ne vem zagotovo.

— Ali je dober človek? — Nikar ne zamerite da vas kaj takega vprašam.

— Da, on je zelo dober človek.

— In zdaj mi ni treba odgovoriti na nobeno stvar več. — Jaz sem hotel e vedeti, če vas je vreden. — In če mi vi ne poveste, bom sam izvedel. — Ne, ne, to ne gre — je vzdihnila preplašeno. — Nikar se ne bojte, saj ne bom ničesar storil. — Jaz odstopam. — Rečem samo to, da naj vam Bog da srečo, kakršno si sami želite. — Vi ste se za vedno vtisnili v moje srce. — Strašno misli so me mučile zadnje dni, zdaj sem pa na čistem. — Ko sem prišel sem, sem mislil, da bom našel premeteno kačo, zdaj pa vem, da ste posebljena čast in ponos. — Vi se smejete? — Zamojdel, le dajte se! — Vi ste vseeno svetnica, in svetim stvarim se ne morete smejati. — Ne, jaz se smejem samo vašim strašnim izrazom.

(Dalje pribodnjaji).

Celje in okolica.

Proste črtice. Sestavljal A. Pekonja

(Konec.)

Prav blizu žalskega trga na desno so Gotovlje in dalje od Zale naprej ob veliki cesti Sveti Peter, oboje župne vasi in poslednja tudi železniška postaja. Razven teh in še mnogih drugih krajev vidimo desno nekoliko oddaljeno "Novoklostersko" grajsko, nekdanj samostan dominikanov, in proti zapadu na gričku "Šenško" grajsko, pa poleg tam "Polzelsko" grajsko, nekdanj stan maltaških vitevov; a v obeh "klostrih" je cerkev razvaljena, zvonik se je podrl ter "ni slišati svet ga petja". (Slomšek.)

Spredaj je župna vas in župna cerkev polzelska, ob vznožju visoke "Gore Oljke" ali Oljke gore, vrh katere visoko stoji veličanstvena dvostolpna cerkev. Za Svetim Petrom gre z velike ceste na desno skozi Polzelo, kjer je zopet železniška postaja, okrajna cesta na Pako, pa v gorjo Savinjsko dolino. Državna cesta pa gre naravnost preko Savinje brez takimenovanj "grobelski most" odkoder opazujemo na levi, to je v doline južni strani: vas z župno cerkvijo Sv. Pavla in poleg prav blizu "Prebolsko" grajsko in pa tvornice, ki "prejo vrta na vreteno breme".

do čim sta nam od tam proti vzhodu ostali sveto-pavelski podružni cerkvi Sv. Lovreca v ravnini in višje gori Sv. Magdalene na Holmu.

Ako nadaljujemo naravnost po veliki cesti, dospemo, nimo pustišči na desni strani župno vas Gomilsko, pri bližnjih "gomilah", na levi pa Svetega Jurija pod Taborom, pa razven teh na obeh straneh še več drugih vasi in cerkev podružnic, naposled v jugozapadni kot Savinjske doline na Vransko, trg s c. kr. okrajnim sodiščem in drugimi navadnimi uradi. Blizu Vranskega, ki je dobilo svoje ime baje po vranah, je nekaj razvalin grada Ostrovice, žalostnega spomina nesrečne Veronike Deseniške.

Ako pa krenemo kmalu za Savinjskim mostom pri Sv. Rupertu, vasi z gomilsko podružnico, z državne ceste na desno po okrajni cesti, pridemo po stranskem kolovozu v Braslovce, zopet prijeten trg, stoječ ob vznožju Dobroveljskega hribovja. Ime nas spominja na slovenskega kneza Bratislava. "Lepe so njive in travniki in sadojniki braslovskih posestnikov, a najlepše so dekanove". (Slov. Gospodar, 1877.)

Južno od Braslovca se ugledamo stari "Žolnjek", rodbinski dom nekdanjih celjskih grofov, a sedaj "prazne so grajske višine". Se kake pol ure od Braslovca, skozi vas Male Braslovce, pa smo v Letušu, zbirališču savinjskih "flosarjev", in na koncu srednje in prave Savinjske doline. Od Letuša, kjer se nahaja na skalnem griču tudi braslovška podružnica sv. Janeza Krstnika, vodi preko Savinje okrajna cesta na zapad v gorjo Savinjsko dolino, v Mozirje, Goranji grad idr., na sever pa skozi Rečično vas ob železniški postaji in skozi Paško vas dalje v Šaleško dolino, v Šoštanj, Velenje itd.

U tome okviru ko sag dragoceni krasen zavijaja kip je uhvatjeni, tip od zavijaja kitna in ugodna: brda lozoslavna, polja žitopredna

Na goro.

In k cerkvi vrh gore!

Gregorčič.

Stoji tam Branška gora, z nje jasnih vrhov

po holmeih, po dobravah razgrnjenih dolin treh svetih kraljev cerkev prijazno se blišči, zvonik visok mogočno na kvšku mi kipi. A Umek.

No, naša gora je pa Oljska gora — ali kakor tu navadno pravijo: "Gora Oljka", znana nam podružnica nad Polzelo; in ker sme že ravno ob nje vznožju, zato stopimo tudi na njo.

Težka je pot in hrib strman; Počivaj tu z menoj! Gregorčič.

Ustavljal nas bo morebiti po večkrat kateri potnik, naš spremljevalec, stopajoč po ti ali oni pri merni stezi počasnno gori na Oljsko goro in "k cerkvi vrh gore". Saj bo užival obenem, vpenjajoč se više in više, tudi čim dalje lepi in divnejši razgled tje proti zapadu, jugu in vzhodu v polukrogu.

Belih snežnikov miglja lesketanje, v jeku prijaznem dviguje se glasno šumenje — savinjskih valov: evet pomladanski blišči se v nižavah, nežno zelenje po logih, dobravah: "Zarod poganja, preroben, ves nov!" Anton Umek.

A dospesemu na vrh gore, k velikim dvostolpni cerkvi sv. Križa (razločuj od romarske cerkve istega imena pri Belih Vodah) — znan in neznani svet se ti odpre in obilno je poplaval ves trud dvehurnega hoda oljsko-gorskega

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

Slomšek.

In sramežljivost, ki je varh njih eveta: Obrni na — Slovence te — očesa. Kak' ljubijo poštenost in pravico: In v prsih ti veselje sree stresa! Dr. Fr. Prešeren.

S Bogom, gore, s Bogom, livade, dubrave, pune Vesne darov, pune Vilah slave! St. Vraz.

Evo ti blede slike o Celju, o mestu in njegovi okolici. A kdo more v hipu natanko opisati celi svetozor! Pero je za to preslabo, in še zlasti inoje okorno. Kdor je kdaj v pravem položaju ta kraj ogledoval, on gotovo nikdar ne bo pozabil, kakšen je naš "mili raj slovenski".

Da, "raj je otvorjeni": linena sladja od pesnih slavlja, i krajine ljepše od krilah metulja.

No, vendar pač le samo raj zemeljski: "a je pod ružami mnogi trn skriveni..."

O sada znani, zašto tuži Slava mati: gradi su nerjermi — sini renegati... St. Vraz.

In zato sem i jaz, šetajoč nekda po teh krajinah, tako milo vzdihoval: "O, zalo celjsko mesto s svojo rajsko okolico, zakaj se ne vzdraniš popolnoma, da bi tvoji prebivalci od prvega do zadnjega se zavedali, da so sinovi matere Slave, kateri so dolžni čast in ljuba presrečno, in da je protinaravno, da se nekateri izmed njih tako nespodobno klajajo nemiskuti, kakor praočotje njih v starodavnih časih poganskim Rimljanom." ("Novice", 1865.) A

Vi griči, trate s cvetjem nasajene, ob mestu ravno polje kroginkrog, stezice, v prostih urah začelene, vam vsem velja: obvaruj zdaj vas Bog! Anton Umek.

ZAGOVOR.

Lepa naša domovina, o junaška zemlja mila, stare slave dedovina, da bi vsekdar častna bila! Mla kakor si nam slavna, mila si nam ti jedina, mila, kodar si nam ravna, mila, kodar si planina. Anton Mišanović

Ves svet je lep. Povsod vidimo mnogo zanimivega, povsod se ničesar marsikaj koristnega. Ne samo prijetno, temveč dobro je, ako se pogostoma po svetu oziramo in proučavamo razne narode in države, različne kraje in ljudstva. A prva vendar bodi vsakomur njegova domovina, prvi vsakomur njegov narod!

Kje dom je moj?

Goratan, Primorje, Krajna, z njimi Štajer, zemlja srajna, dom rodu so slavskega, dom rodu junaškega. In to je Slovenija mila; med Slovenci dom je moj!

Mala je sicer slovenska zemlja, kakor je mal narod, ki na njej prebiva. Pa je mila in je draga zemlja naša nam slovenska, na kateri žive ljudje večinoma dobri in pobožni, ljudje marljivi in razumni, ljudje zdravega slovenskega plemena. A v tej mali zemlji nahajamo takih in takih prirodnih krasot in znamenitosti, kakršnih zaman iščemo daleko po svetu. Redko kje je vseomnočni Stvarnik združil toliko zanimivega in veličanskega, kolikor baš na ozkem prostoru naše slovenske dežele, hodi že na to ali ono stran, išči stvari po ravninah ali visocinah, na prisojnih gričih ali v temnem podzemlju.

V sredi slovenskega ozemlja biva "Krajna mati" v svojem zlati, s svojim biserom Blejskim jezerom, s čudovitim Cirkniškim jezerom in s slovečo Postojnsko jamo. Ponosno odvijajo ob njej tam od zapada in tje proti vzhodu mogočni gorski velikani svoje sirove glave, Jurjske planine z veličastnim Triglavom, pa slikovite koroške Karavanke in čarobne Kamniške ali Savinjske planine. Na severu stoji košatega Pohorja gozdovito hribovje in se proteza dolgo vodnate doline. Ob vzhodu in jugovzhodu se smehljajo nam prijetni griči Štajerskih in

dolenjskih gor, katere venča ljubla vinska trta. V jugu in jugozapadu pa razkriva svoja bujna podzemeljska čuda goli istrski Kras, ob katerega pljuskajo srebrni valovi Jadranskega morja. Res, tako tesen prostor in vendar kolika raznolikost!

"Polje, vinograd, gora, morje, ruda..." — Stvarnica vse ti ponudi."

Pravo torej veli neka narodna pesem:

Jaz vem za deželo, prelepo slovi, vsak, kdor jo pozna, jo visoko časti. Slovensko deželo na mislih imam, nikol' je zadosti prehvalit ne znam.

Zatorej, zatorej resnično povem: slovenski deželi enake ne vem. A da bi slovenski domačini po vzgledu drugih narodov v svoji domovini še bolje se ozirali in marljivo popisovali poedinih krajev znamenitosti, gotovo bi naša Slovenija v tem pogledu še vse bolj slovela po svetu. Istina, da imamo odkritega že mnogo-kaj, kar je narodu v ponos in domovini v slavo; a še nahajamo predmetov in strani, katerih še ni objavil nikdo naših ljudi. Drugi

nam morajo prej razkrivati prirodne krasote naše zemlje, tuje morajo prvi nam pisati povestni-ko našo, tedaj šele sami počenjamalo malo se ogledovati za svojo domovino, zatem šele sami poskusamo proučavati lastno mišino! Ljubezno do domovine je vsakega človeka lepa krepost in tudi dolžnost. "Spona na ljubljeno domaćijo nam je milo tolažilo na potu življenja našega, in ljubezno do svojega naroda more in mora biti eden najdragocenejših biserov v čednostnem vencu vsakega moža." (Slomšek.) Ako pomislimo, koliko krvi se je že prelivalo pri raznih narodih in se še preliva ob različnih dogodkih njih za domovino, tedaj se lahko osvedočimo, kaj premore prava domovinska ljubav. A kako hočemo domovino svojo in svoj narod prav ljubiti, ako ne poznamo ne same in njenih vrlin, niti ne znamo povestnice njenih sinov? Da, sinov te lepe naše domovine, te stare slave dedovine,

ki stala v bran je Atilevi sili, ki preživela mnoge je narode; ki jo naprej ohrani Bog naj mili! Prešeren.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA MARIN ČIČ. Pred enim mesecem sem bil pri njem v West Virginiji in sem pozabil njegov naslov. — Frank Vadrjal, 125 — 15th St., Conneaut, Ohio. (27-29-3)

POZOR ROJAKI

Ne verujte onim oglasom, ki pravi-
da se z raznovrst-
nim mazanjem ali
obliži zamore pre-
gnati revmatizem iz
telesa.

NEVMATIZEM STANUJE V KRVIL
Father Mollinger, javni duhoven-
zdravnik, kateri je preko 40 let zdravlje
ne le duševne, ampak tudi telesne bo-
lezni človeštva in sicer z največjim
uspehom in kateremu se je moglo za-
hvaliti na sto in sto tisoče bolnih, kateri
se je zdrave povrnili. Preiskustil
je v več kot v 10.000 slučajev revma-
tizma, da je ta bolezen notranja in
zato je na temelju svoje skušnje sestavil
tri zdravila, katere so tisoče in
tisoče revmatičnih od te bolezni opro-
stila, pa gotovo bodo tudi vas v krat-
kem času osvobodila.

Ta tri zdravila bodo izžestila vašo
kri, odstranila revmatizem povzroču-
joče kisline iz vašega telesa, povrnila
zopet krepost in žilavost ter odstranila
bolečine in zbadanje.

Cena vseh treh zdravil, katere se
mora skupaj rabiti je \$3.00 in pošljo-
mo jih vam takoj, ko dobimo potrebo-
vano.

Zahtevajte številko eno.
Naslovite:
Mollinger Medicine Co.
267A West Ohio St., Pittsburgh, Pa.
Pripomba: Ako želite pošiljatelj za-
varovano, pošljite 10c. več.

HARMONIKE
bodati kakršnekoli vrste izdelajem in
popravilam po najnižjih cenah, a de
lo trpečno in zanesljivo. V poprav-
samoizjivo vsakdo pošlje, ker sem le
nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj
v svojem lastnem domu. V popravke
vsemem kranjske kakor vse druge
harmonike. Rabiljene harmonike kupu-
jem in vsemem tudi v sameno, toda le
3 in 4 vrstne.

JOHN WENZEL.
1917 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. LORENZ,
Jas sem edini hrvaško govore-
či specialist možkih bolezni v
Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do
poldne do 8. ure svečer. V pet-
kih od 9. dopoldne do 2. popoldne.
Nedelje od 10. dop. do 2. popol.
Specialist možkih bolezni.
DR. LORENZ,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulice.

Slovenska Društva
po vseh Zedinjenih državah imajo za
gasil, da kadar treba naročiti

**DOBRE IN
POCENI**
društvene tiskovine, se vselej obrnejo
na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"
Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in
privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj
moderno opremljena izmed vseh slovenskih
tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake
tiskovine nam, predno se obrnete kam dru-
gam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše
tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA
TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.